LAISVĖ
Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Savaitinis

Dalyje Queens apskrities (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje 12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

NO. 59 ★ ★ ★ ★ ★ ★ PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 27, 1972 OZONE PARK, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ METAI 61-IEJI

SU SVEČIAIS-TURISTAIS SUSITIKSIME IR SUSIPAŽINSIME "LAISVĖS" KONCERTE

KRISLAI

Lapkričio septintoji
Ruosiaši diktatūrai
Teismuose nelygybė
Aborcijų problema
Nusenusi taksų sistema

— J. GASIŪNAS —

Lapkričio septintoji - svarbi amerikiečiams diena, kurioje jie pasirinks šalies vadovybę. 140 milijonų piliečių gali rinkimuose dalyvauti.

Lapkričio septintoji - istorinė ir labai svarbi diena visam pasauliui. 1917 metais tą dieną Rusijos liaudis sukilo prieš imperialistinį karą, atsisakė toliau lieti savo kraują imperialistiniams siekiams. Revoliucija laimėjo.

Amerikiečiai lapkričio 7 d. pasisakys, ar jie nori dabar baigti imperialistinį karą Indokinijoje. Tai gali padaryti balsuodami už tuos kandidatus, kurie yra karo priešai.

•

Kongresmanas Koch atvirai pareiškė, kad Nixonas ruošiasi Jungtinėse Valstijose demokratiją palaidoti, kaip jis padėjo daugelyje kitų šalių demokratijas sunaikinti.

Šiomis dienomis Amerikos globojamas Pietų Korėjos prezidentas Parkas paleido parlamentą ir paskelbė šalyje karo stovį. Tai naujas eilinis diktatorius.

Jeigu Nixonas laimėtų rinkimus lapkričio 7 d., jis taipgi gali žymiai suvaržyti ar visai sunaikinti demokratines teises.

•

Dienraštis "N. Y. Times" pastebi:

- Jack Greenberg paėmė iš pašto raštinės $15; gegužės mėn. Manhattano federaliniame teisme jis gavo 6 mėnesius kalėjimo. Howard Lazer pasiėmė iš banko $150,000; tame pačiame mėnesyje ir tame pačiame teisme jis gavo bausmę tik policijai reportuotis.

Teismuose, atrodo, taipgi veikia turtas. Daugiau pasigrobsi, sugautas mažiau būsi baudžiamas.

•

Kapitalistiniame Singapore moterims aborcijos tekainuoja tik $1.50. Jungtinėse Valstijose tokia pat aborcija kainuoja nuo $750 iki $1,500. Nelegali aborcija kainuoja tarp $500 ir $1,000.

Pasirodo, kad neturtingoms moterims sunkiai prieinamos aborcijos, o skurdžiai gyvenančioms - visai neprieinamos.

•

Demokratų prezidentinis kandidatas McGovernas antai pareiškė, kad taksų sistema yra visai nusenusi ir naudinga tik milijonieriams ir bilijonieriams.

Milijonieriai ir bilijonieriai temoka tik 6% metinių savo pajamų, kuomet darbininkams tenka mokėti iki 14%, pasakė McGovernas. Daugelis turčių suranda būdus visai įsisukti nuo taksų mokėjimo.

McGovernas žada, jeigu bus išrinktas prezidentu, pakeisti taksų sistemą, kad darbininkai mokėtų mažiau, o turčiai - daugiau.

Kompartijos kandidatai kviečia piliečius atmest Nixono karinę programą

New Yorkas. - Komunistų partijos kandidatai Gus Hall ir Jarvis Tyner nurodo, kad suteikti rinkimuose galią Nixonui tęsti toliau karinę ir reakcinę programą visai šaliai gali sudaryti rimtą pavojų.

Per keturis metus Nixonas turėjo gerą progą baigti karą, bet jis karą išplėtė į visą Indokiniją. Jo prezidentavimo metu daugiau kaip 20,400 amerikiečių užmušta ir daugiau kaip 53,400 sužeista, taipgi daugiau kaip 300,000 vietnamiečių kareivių žuvo, kartu žuvo nesuskaitomi skaičiai civilių žmonių. Nuostoliai siekia bilijonus dolerių. Amerikiečiams karas kainuoja po 250 milijonų dolerių į savaitę.

Miestai nualinti, nuskurdinti. Kriminalizmas smarkiai pakilęs. Nedarbas, pragyvenimo kainos ir infliacija smarkiai kyla.

Demokratų kandidatas Mc Govern pasirįžęs karą tuoj sulaikyti. Jis žada patenkinti liaudies poreikius, jos troškimus. Bet jis negali ir neturi tikslo panaikinti kapitalistinę išnaudojimo sistemą.

Todėl labai svarbu atiduoti balsus už komunistų kandidatus, kur tik jie yra įregistruoti į rinkimų balotus. Piliečiai turėtų pasisakyti už nepriklausomą liaudies judėjimą nuo abiejų kapitalistinių partijų.

Nixonas palaiko smurtą, sako Hall

Minneapolis, Minn. - Komunistų prezidentinis kandidatas Hall čia kalbėdamas pareiškė, kad Nixonas paliko smurtą.

Smurto sumetimais vienas asmuo bomba bandė užmušti Minnesotos Kompartijos pirmininkę Mrs. Betty Smith. Taipgi vienas kėsinosi prieš McGoverną. Republikonų vadų samdyti smurtininkai įsilaužė į demokratų centrinę bustinę ir t. t.

Karas Indokinijoje - didžiausias smurtas, koks tik galimas. Todėl Nixonas turi būt rinkimuose sulaikytas, sako Hall.

WASHINGTONAS. - Šiuose prezidentiniuose rinkimuose 140 milijonų amerikiečių turi balsavimo teisę ir gali rinkimuose dalyvauti. Tai 20 milijonų daugiau, kaip 1968 metais.

Kosyginas patvirtino arabams pagalbą

Maskva. - TSRS premjeras Kosyginas, kalbėdamas iškilmingame bankete Egipto premjero Sidqio pagarbai, patvirtino Tarybų Sąjungos teikiamą paramą arabų šalims, kovojančioms prieš Izraelio agresiją.

Kosyginas pareiškė, kad visi tarybiniai žmonės sodarizuojasi su Egiptu, Sirija, Iraku, Alžyru ir kitomis arabų šalimis. TSRS reikalauja Izraelio pasitraukti iš okupuotų arabų žemių. Pasitarimuose tarybiniai pareigūnai pasižadėjo artimai kooperuoti su Egiptų.

Angela įsijungė į rinkimų vajų

New Yorkas. - Angela Davis, grįžusi iš Tarybų Sąjungos ir kitų Europos socialistinių šalių, tuoj įsijungė į prezidentinių rinkimų vajų.

Ji važinėja su prakalbomis, organizuoja piliečius sulaikyti Nixoną, skelbia Kompartijos rinkimų platformą ir populiarizuoja komunistų kandidatus Hall ir Tyner. Visur ji turi nemažai pasisekimo.

Angela buvo nuvykusi ir į Kubą, kur ją pasitiko 700,000 kubiečių minia.

Čilės darbininkai remia Allende

Santiago. - Tuo metu, kai biznieriai paskelbė streiką ir kiti reakcioneriai bando nuversti prezidento Allendės valdžią, darbininkų konfederacija ir studentų federacija vieningai remia prez. Allendę ir kovoja reakcinius pasikėsinimus.

Reakcionieriai gauna paramos ir padrąsinimo iš Jungtinių Valstijų kovai prieš bendro liaudies fronto valdžią. Jų skelbtas streikas visai nepavyko. Unijos atmetė sabotažininkus.

MASKVA. - TSRS ir Iranas pasirašė 15 metų ekonominės ir techninės kooperacijos sutartį.

Jungtinių Valstijų militarinė komanda kasdien skaito Indokinijos karo laukuose po mūšių žuvusiųjų karių lavonus ir kas savaitė jų skaičių paskelbia. Nepaisant nuolatinių gandų apie susitarimus baigti karą, lėktuvais bombardavimai tęsiami visu smarkumu. Niekas nesuskaito, kiek civilių išmušama.

NAUJIENOS IŠ LIETUVOS

BITININKŲ DIENA PANEVĖŽYJE

Iš Kauno, Šiaulių, Ukmergės, Vilniaus, kitų rajonų į Panevėžį bubuvo suvažiavę bitininkai mėgėjai - iš viso apie 80 žmonių. Jie aplankė prityrusius bitininkus, pasidalijo patyrimu. Pasitarimo dalyvius ypač sudomino pačių bitininkų pagaminto bitininkystės inventoriaus parodėlė.

Praktiškų patarimų bitininkams davė Lietuvos Sodininkystės draugijos centro valdybos agronomas S. Dulkė, bitininkas mėgėjas V. Bergas, kiti šio renginio dalyviai.

A. VINGELYTĖ

SUAUGUSIEJI - GIRULIUOSE

Atsisveikinusius su Klaipėdos celiuliozės-popieriaus kombinato pionierių stovykla "Gintarėlis" vaikus pakeitė suaugusieji.

Į šią stovyklą Giruliuose Miško, popieriaus ir medžio apdirbimo pramonės darbininkų profsąjungos respublikinio komiteto pakviesti susirinko respublikinio komiteto nariai, kandidatai į narius, profsąjungos komitetų pirmininkai. Seminaro-stovyklos dalyviai nagrinėjo organizacinius, darbo apsaugos, kultūrinio-masinio darbo, darbo įstatymų ir kitus klausimus, dalijosi patirtimi.

K. PATIEJŪNAS

LOBIS DARŽE

Daugiau kaip tris šimtus metų išgulėjo žemėje šis lobis, kol jį atsitiktinai aptiko Eišiškių rajono Mištūnų kaimo gyventojas Andrius Tolvaišas. Kai traktorius arė jo daržą, Tolvaišas pastebėjo į žemės paviršių išverstas kelias pažaliavusias monetas. Giliau pakasinėjus, buvo aptiktas sudužęs molinis puodas su senovinėmis monetomis.

Į įvykio vietą atvyko LTSR Istorijos-etnografijos muziejaus speicalistai.

Tai - septyniolikto amžiaus pinigai: švediški, Livonijos, lietuviški, lenkiški, Prūsijos, Rygos. Lobis greičiausiai buvo paslėptas Žečpospolitos karo su Rusija ir švedų intervencijos Lietuvoje metais.

Lobį sudaro apie 2 tūkstančius monetų.

Nixonas ruošiasi daktatūrai

Washingtonas. - Prezidentas Nixonas vartoja hitlerinius būdus sunaikinti demokratiją ir paskelbti Jungtinėse Valstijose diktatūrą, pareiškė kongresmanas Koch vienoje kongresinėje komisijoje, kuri tyrinėjo republikonų konspiraciją prieš demokratus. Republikonai visai nesiskaitė su tyrinėjimu.

Su Nixono parama demokratijos panaikintos ir diktatūros paskelbtos Pietų Vietname, Kambodijoje, Tailande, Filipinuose ir dabar Pietų Korėjoje. Panašiai gali atsitikti ir Jungtinėse Valstijose, jei Nixonas laimėtų rinkimus.

WASHINGTONAS. - Tūkstančiai nuomininkų demonstravo prie Baltųjų rūmų, reikalaudami Nixono suteikti $124,000,000 subsidijų visuomeninių apartmentų nuomoms. Tą sumą Nixonas laiko nelegaliai užšaldęs.

Kissingeris jau padaręs progreso pasitarimuose dėl karo baigimo

Washingtonas. - Nixono pasiuntinys Kissingeris jau grįžo iš Saigono, kur turėjo keletą susitikimų ir pasitarimų su Pietų Vietnamo prezidentu Thieu. Prieš tai Kissingeris tarėsi su Šiaurės Vietnamo vadu Tho Paryžiuje.

Dabar jau skelbiama komercinėje spaudoje, kad Kissingeris pasitarimuose padaręs progreso. Jau beveik susitarta nutraukti bombardavimus ir visus mūšius Vietname, ištraukti iš Pietų Vietnamo amerikiečių militarines jėgas, paleisti amerikiečius belaisvius ir pravesti Pietų Vietname rinkimus, kuriuose ir komunistai galėtų dalyvauti lygiomis teisėmis su kitomis partijomis.

Pietų Vietnamo prezidentas Thieu dar nepilnai sutinkąs su mūšių pertrauka ir koalicinės valdžios sudarymu. O Nixonas nenoris savo bičiulių nuskriausti. Todėl karas tebesiaučia, kaip ir pirmiau. Nuolat bombardavimai tęsiami.

Jeigu ir nebus nutrauktas karas, bet Nixono manevrai galį būt jam naudingi rinkimuose. Kai kurie diplomatai teigia, kad kalbėti apie karo baigimą ir toliau tęsti karą esą gudri Nixono išrinkimui propaganda.

Pasirašė trigubai prekybai sutartį

Washingtonas. - Jungtinių Valstijų prekybos sekretorius Peterson ir Tarybų Sąjungos užsienio prekybos ministras Patoličevas pasirašė prekybos sutartį, kuri trigubai padidins tarp abiejų šalių prekybą.

Pasirašymo ceremonijose dalyvavo prez. Nixonas, valstybės sekretorius Rogers, TSRS ambasadorius Dobryninas ir nemažai kitų pareigūnų.

Pripažinta, kad ši sutartis taipgi prisideda prie taikos išlaikymo pasaulyje. Per sekamus tris metus prekyba pasieks iki pusantro bilijono dolerių. Susitarta, kad TSRS per 28 metus atmokės Jungtinėms Valstijoms 722 milijonus dolerių 2-ojo pasaulinio karo skolų. TSRS gaus kreditų dėl pirkimo produktų iš Jungt. Valstijų.

14,000 darbininkų streikuoja

Detroit, Mich. - Jungtinė Automobilių Darbininkų unija paskelbė streiką trijuose General Motors fabrikuose Mansfield, Ohio, St. Louis ir Doraville, Ga.

14,000 automobilių darbininkų sustreikavo prieš skubumo sistemą. Dar 13,000 darbininkų ruošiasi streikui.

300,000 įsijungė komunistų veiklon

New Delhis, Indija. - Daugiau kaip 300,000 žmonių atsisakė klausyti valdžios ir teismų draudimo piketuoti valdžios įstaigas. Nepaisant areštais grasinimų, didžiausios minios sudarė piketus.

Masiniai piketai reikalauja paleisti iš kalėjimų areštuotus komunistus, kovojančius prieš aukštas prekių kainas, prieš skurdą ir t. t.

A. Davis laimėjo Aukšč. teisme

Washingtonas. - Aukščiausiasis teismas nusprendė, kad Kalifornijos universitetas, pašalindamas iš darbo prof. Angela Davis kaip komunistę, pasielgė nekonstituciniai.

Teismo nuosprendys draudžia pašalinti iš darbo mokytojus dėl jų skirtingų politinių įsitikinimų, nors jie butų ir komunistiniai.

3,000 negrų vadų prieš Nixono bilių

Washingtonas. - Daugiau kaip 3,000 išrinktų negrų pareigūnų, dvasiškių ir kitų visuomeninių konferencijoje pasisakė prieš Nixono siūlomą bilių sulaikyti autobusais mokinių vežiojimą į desegreguotas mokyklas.

Nixono biliaus rėmėjai negavo Senate dviejų trečdalių balsų, todėl bilius nebuvo priimtas. Negrų vadai pataria rinkimuose apgalvoti, kad Nixonas nelaimėtų.

McGovernas žada daugiau darbų

Los Angeles, Calif. - Čia kalbėdamas demokratų prezidentinis kandidatas McGovernas žadėjo du milijonus naujų darbų.

Jeigu jis bus išrinktas prezidentu, tai skirs 10 bilijonų dolerių visuomeniniams darbams: namų, mokyklų, ligoninių statybai, masinei transportacijai, kovai su poliucija. Tai susidarys mažiausia dviem milijonams naujų darbų.

LAISVE

LITHUANIAN WEEKLY

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.
Published Fridays, except in case of holidays.
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N.Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N.Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	$10.00
United States, per 6 months	5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	$5.50
Queens Co., per year	$10.00	Foreign countries, per year,	$12.00
Queens Co., per six months	$5.50	Foreign countries, 6 months,	$6.50

Istorinis Pabaltijo tautų žygis

Žurnale "Komunistas" (Nr. 8) Latvijos Mokslų akademijos akademikas A. Drizulas ir Estijos Mokslų akademikas V. Maamiagis, apibūdinę Latvijos, Estijos ir Lietuvos įstojimo į Tarybų Sąjungą reikšmę, ir laimėjimą savo straipsnį "Tautų Brolijoje" baigia:

"Daugianacionalinės socialistinės valstybės įkūrimas - išžymus visų tarybinių tautų su darbininkų klase priešakyje, Komunistų partijai vadovaujant, revoliucinės kūrybos rezultatas. Socializmo ir komunizmo statybos eigoje plėtėsi ir gilėjo tarybinių žmonių ekonominė ir dvasinė vienybė: tarybinės respublikos vienijo savo pastangas ūkinėje statyboje, intensyviai keitėsi dvasinėmis vertybėmis, stiprėjo internacionaliniai tarybinių tautų kultūrų pagrindai. Didžiuliai socialiniai ir ekonominiai laimėjimai, kuriais didžiuojasi Pabaltijo tautos, yra visų mūsų respublikų gyventojų, visų mūsų respublikų darbo žmonių - estų, latvių, lietuvių, rusų, ukrainiečių, baltarusių ir kitų TSRS tautybių atstovų - intensyvaus darbo vaisiai. Jų glaudus draugiškas ir broliškas bendradarbiavimas gamybos srityje, visuomeninėje bei politinėje veikloje, kultūros bei buities sferoje padeda toliau telkti tarybinę liaudį kaip daugianacionalinę bendriją. Ir tik daugianacionalinėje Tarybų valstybėje, besivystančioje lenininės nacionalinės politikos pagrindu, Pabaltijo tautoms užtikrintas visapusiškas ekonomikos, kultūros ir valstybingumo vystymas. Visa tai pasiekta dėka to, kad Pabaltijyje buvo atkurta Tarybų valdžia, kad Pabaltijo respublikos įstojo į Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungą."

Pavojinga rasizmo liga

Tai, kas šiomis dienomis įvyko Brooklyno miesto dalyje, vadinamoje Canarsie, turėtų kelti susirūpinimą visuose rimtai galvojančiuose amerikiečiuose. Ten mes matėme labai pavojingos rasizmo ligos simptomus.

Spalio 16 dieną Apšvietos Tarybos patvarkymu autobusais buvo atgabenta 34 juodi vaikai iš vienos perpildytos vidurinės mokyklos Brownsville sekcijoje į Canarsie sekcijoje John Wilson Junior High School, kurioje vietos yra tiek ir tiek. Bet štai net 150 šios mokyklos moksleivių tėvų mokyklą pikietuoja ir neįleidžia atvežtų vaikų. Ir per dvi dienas vaikai buvo laikomi juos atvežusiuose autobusuose!

Aišku, kad to protesto ir pikieto nebūtų buvę, jeigu tie vaikučiai būtų buvę balti! Tai parodo, kad tie žmonės serga rasizmo liga. Ir tai ne kurioje nors pietinėje valstijoje, bet, ot, čia mūsų New Yorke, kuriame gyvena daugiau kaip milijonas juodųjų žmonių.

Tik galima įsivaizduoti, kaip jaučiasi atvežtieji vaikai, ir jų tėvai! Kokia baisi neapykanta baltiesiems žmonėms degs jų širdyse per visą gyvenimą . . . Tai aštrina rasinį pasidalijimą. Tai didina ir gilina vaikuose neapykantą vienų prieš kitus.

O Lietuva gyvuos ir klestės!

Koks ten advokatas Zigmas Butkus su žmona ir trimis vaikučiais pabėgo iš Tarybų Lietuvos ir atsidūrė Jungtinėse Valstijose. Ir, žinoma, jis jau plačiai atidarė savo burną prieš Lietuvą, jos liaudį, jos veikėjus. O džiaugiasi ir didžiuojasi mūsų nelaimingi "vaduotojai" ir "veiksniai"! Jų laikraščiai užkimšti šio sutvėrimo pareiškimais ir pasisakymais.

Pilniausiai pabėgėlį Butkų apibūdina Brooklyno kunigų "Darbininkas" (spalio 3 d.), sakydamas, kad nors "advokatas Butkūs priklausė partijai, bet širdyje buvo kitoks". Vadinasi, jis į partiją įstojo ir nudavė ištikimą komunistą veidmainingais, apgavingais, išdaviškiškais sumetimais. Tokiam elementui lietuviai turi labai tinkamą pavadinimą - NIEKŠAS. Juk niekas nevertė jį priklausyti Komunistų Partijai. Juk jis, būdamas profesionalu, puikiai žinojo partijos programą, nusistatymą ir siekius. Jais netikėjo, jiems buvo "širdyje" priešingas, bet vis tiek partijon įstojo. O dabar, atbėgęs į Ameriką, ant jos spiaudo.

Neabejojame, kad "veiksniai" Butkaus plepalais prieš Tarybų Lietuvą tikisi savo merdintį raketinį biznį sustiprinti. Gal laikinai jiems ir pavyks vieną kitą giliau neprotaujantį Amerikos lietuvį naujuoju masalu užsivilioti ant savo mešerės. Tegu džiaugiasi, nes nieko kito seniai pasidžiaugti nebegali. . .

Tuo tarpu Lietuva gyvuos ir klestės. Drąsiai ir nesvyruodama ji visose gyvenimo ir darbo srityse maršuos pirmyn į naujus laimėjimus ir pasiekimus.

BERLYNAS. - Vokietijos Demokratinės Respublikos parlamentas patvirtino pirmą sutartį su Vokietijos Federaline Respublika. Toliau tęsiami tarp abiejų Vokietijų pasitarimai.

YAHOUNDE. - Kameruno respublikos prezidentas Ahidžio sveikina Tarybų Sąjungą už nuolatinę paramą liaudies kovose už laisvę, prieš kolonializmą, prieš rasinę diskriminaciją.

Kas ką rašo ir sako

VADINA DIDELE IDA KLAIDA

Savaitraštis "Guardian" (spalio 11 d.) smarkiai kritikuoja tuos antikarinius aktyvistus, kurie sulėtino priešKarinę veiklą ir nudardėjo į McGovern stovyklą. Tai esanti didelė, neatleistina klaida.

Specifiškai laikraštis pasmerkia Liaudies Koalicijos už Taiką ir Teisingumą vadų nutarimą užgirti McGovern kandidatūrą ir darbuotis, kad už jį būtų paduota daugiausia balsų lapkričio 7 dienos rinkimuose.

Laikraščio supratimu, tie žmonės daro klaidą, įsivaizduodami, kad nusikraustydami į McGovern stovyklą, jie geriausia pasitarnaus privertimui Vietnamo karą užbaigti. Kaip tik priešingai. Toks žygis kaip tik susilpninsiąs kovą prieš karą ir tuo būdu ji prailginsiąs.

LIETUVOS KULTŪRININKAI GRIEŽTAI PASISAKO

Vilniaus "Tiesoje" (spalio 8 d.) pasirodė giliai jaudinantis skaitlingos Lietuvos kultūros darbuotojų grupės pareiškimas "Mūsų internacionalinė pareiga". Tai pareiškimas prieš Vietnamo barbariškąjį karą. Tai pasmerkimas amerikinės agresijos prieš Indokinijos liaudį.

Pareiškime skaitome:

"Netilsta karo audra Vietnamo žemėje. Dega miestai, kaimai, liejasi nekaltų žmonių, senelių, moterų, kūdikių kraujas. JAV aviacija toliau vykdo piratiškus antskrydžius, griauna Vietnamo Demokratinėje Respublikoje ir Pietų Vietnamo išvaduotuose rajonuose užtvankas, žemės drėkinimo įrenginius, naikina viską, kas gyva.

Laisvę mylinčios viso pasaulio tautos, kiekvienas geros valios žmogus rūsčiai smerikia nusikalstamus imperialistų agresorių veiksmus Indokinijos žemėje. Tarybų Lietuvos kultūros darbuotojai karštai prisideda prie šio pasmerkimo, kartu su visa tarybine liaudimi ir pažangiąja žmonija reiškia gilios simpatijos ir draugiškumo jausmus didvyriškajai Vietnamo liaudžiai, ryžtingai solidarizuojasi su ja, kūrybiniu darbu ir visuomenine veikla remia brolius ir seseris vietnamiečius, šventą jų kovą prieš imperialistus agresorius".

Pareiškimas baigiasi žodžiais:

"Tedidėja ir testiprėja mūsų moralinė ir materialinė parama Vietnamo liaudžiai jos didvyriškoje kovoje! Mes visada su jumis, broliai ir sesės vietnamiečiai!"

KOMUNISTAI VISADOS TURI BUDĖTI PRIEŠ KLASINĮ PRIEŠĄ

Amerikos spaudoje jau keliais atvejais buvo išsireikšta apie krizę Jugoslavijoje. Pačiuose komunistuose pasireiškiąs pasidalijimas ir augąs nepasitenkinimas partijos vadovybe.

Pasirodo, kad kai kurios tos spaudos užuominos turi pagrindo. Tai galima spręsti iš partijos ir valstybės vado J. Broz Tito pastabų jo pasikalbėjime su vieno laikraščio korespondentu. Tarybinė žinių agentūra "Tass" tą įdomų intervių susumuoja sekamai:

"Objektyviai vertindami padėtį Jugoslavijoje, mūsų šalies pastarųjų metų vystymąsi, jos didžiulius laimėjimus ir tą prestižą, kurį ji turi pasaulyje, mes galime būti patenkinti - pareiškė J. Broz Tito. - Trumpu laiku mes šalį, kuri prieš karą buvo skurdi ir atsilikusi, pavertėme naują šalimi, visiškai pertvarkėme ją ekonominiu, politiniu ir kitais atžvilgiais.

Esu tos nuomonės, kad atsakomybė už Jugoslavijos vystymąsi tenka visų pirma komunistams. Reikia, kad komunistai būtų vieningi".

Tito pabrėžė, kad Komunistų Partija turi tapti Jugoslavijoje avangardine jėga, kad "joje neturi būti tų, kurie neturi nieko bendro su socializmu, su komunizmu, kurie atėjo į partiją karjeristiniais sumetimais ir trikdė ne tik partijos gyvenimą, bet ir mūsų visuomenės vystymąsi apskritai. Tokiems žmonėms ne vieta partijoje".

Kalbėdamas apie demokratijos esmę, Tito pažymėjo, kad negalima leisti priešams naudotis demokratija ir reikia būti budriems šiuo atžvilgiu. "Juk klasinių priešų yra bet kurioje sferoje. Tai visi tie, kurie prieš socializmą, taipgi ir tie, kurie nori praturtėti kitų darbo sąskaita. Tai klasiniai priešai, ir tokius mes turime šalinti iš partijos, persekioti juos administracine tvarka".

ĮDOMŪS DUOMENYS APIE DARBININKUS

Geležinkelininkų unijos organas "Labor" (spalio 7 d.) pateikė įdomių faktų apie Amerikos geležinkelininkus. Pasirodo, kad 1970 metais Jungtinėse Valstijose buvo 353,000 000 geležinkelininkų, kurie dėl senatvės buvo pasitraukę iš darbo ir gavo tam tikrus benefitus iš tam reikalui specialaus fondo. Jie sudarė 36 procentus visų geležinkelininkų. Jie jau buvo sulaukę virš 75 metų amžiaus. Iš jų 55 jau buvo paminėję savo 101-mąjį gimtadienį.

Manoma, kad per pastaruosius dvejus metus gražios senatvės sulaukusių geležinkelininkų skaičius bus gerokai didesnis. Bet apie tai duomenys dar nepaskelbti.

Gerai, kad geležinkelininkų unijos turi iš kompanijų iškovojusios savo senatvę sulaukusiems nariams nemažus benefitus. Jau tas vienas parodo, kaip svarbu yra kiekvienam darbininkui priklausyti prie savo unijos. Tik gaila, kad šiandien daugelio unijų lyderiai yra pamiršę savo narių geriausius reikalus ir politikoje remia reakcines jėgas.

IR VĖL APIE SUKILIMĄ KATALIKŲ BAŽNYČIOJE

Vargšas kunigų "Draugo" bendradarbis K. Br., matyt, nebegali nė naktimis miegoti dėl nūdienės Katalikų bažnyčioje padėties, dėl joje augančio nepasitenkinimo. Nors buvo per amžius tvirtinama, kad katalikų bažnyčia yra pastatyta ant uolos, kurios nė peklos vartai negalės sugriauti, bet štai ji griūna. Tai yra kuo susirūpinti "Draugo" štabui, kurio visas biznis taip kietai susijęs su tikinčiųjų lietuvių palaikymu amžinoje tamsybėje.

Spalio 14 d. "Drauge" K. Br. vėl garsiai dejuoja:

"Niekada, gal būt, nebuvo kovos prieš Dievą tokio įniršio, kaip šiandien. Griaunančios Bažnyčių jėgos telkiasi į kovotojų prieš Dievą frontą. Net pati Bažnyčia drebinama savo viduje antikrikščionių idėjų, įsiveržusių tiek pro uždarą, tiek ir pro pravertą langą.

Ar katalikai šioje lemiamoje valandoje stovi pašaukimo aukštumoje? Atrodo, kad katalikam dar gerokai trūksta dinaminio aktyvumo, ideologinio susipratimo ir kūrybinio nusistatymo. Juk galinga tiesa negali prasimušti vien dėl jos išpažintojų nesusiorientavimo, idėjinio silpnumo, oportunizmo ir lepumo.

Paryžiuje išeinanačiame mėnesiniame laikraštyje "Exil et Liberte" (Nr. 44) tilpo straipsnis, kuriame kalbama apie dvasininkus, kurie esą išdavę ištikimybę Bažnyčiai; išdavę jiem patikėtą tikinčiųjų vadovavimą, bendradarbiavimą su tikėjimo priešais, marksistiniais ateistais".

Vietnamietis - Amerikos lėktuvų bombardavimo auka. Tokių civilinių aukų yra šimtai tūkstančių.

Taip pat ir amerikiečių aukos baisios. Per Richard Nixono prezidentavimo laikotarpį buvo užmušta 20,000 jaunų amerikiečių, o sužeista daugiau kaip 110,000. Penki šimtai tapo karo belaisviais arba dingo be žinios.

VYTAUTAS ZENKEVIČIUS JUNGTINĖSE TAUTOSE

Vytautas Zenkevičius, Lietuvos TSR užsienio reikalų ministro pavaduotojas, viename Generalinės Asamblėjos pilnaties posėdžių su TSRS delegacijos vedėju ambasadorium Maliku (k.). Pasibaigus Gen. Asamblėjos pilnaties bendrajai diskusijai, V. Zenkevičius dabar dalyvauja dviejų komitetų darbuose.

Kaip šio laikraščio skaitytojai jau žino, dabartinėje 27-oje Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijoje TSRS delegacijos sudėtyje yra Lietuvos TSR užsienio reikalų ministro pavaduotojas Vytautas Zenkevičius. Jisai darbavosi ir pereitoje sesijoje.

Kaip praeitais metais, taip ir dabar, V. Zenkevičius dalyvauja dviejų komitetų veikloje. Tai specialus politinis komitetas ir sutrumpintai Jungt. Tautų žodyne vadinamas trečiasis komitetas, kuris svarsto ekonominius, socialinius ir kultūrinius klausimus.

Užpereitą ketvirtadienį, spalio 19 d., V. Zenkevičius pasakė kalbą specialaus politinio komiteto posėdyje, svarstant aparteido klausimą. Per visą eilę metų Jungtinės Tautos pasisako prieš Pietų Afrikos rasistinę politiką, vadinamą aparteidu, ir ieško būdų jai sustabdyti. Svarstoma priimti konvenciją, pagal kurią aparteidas būtų baudžiamas kaip nusikaltimas.

V. Zenkevičius pabrėžė, kad Tarybų Sąjunga seniai yra pasmerkusi kolonijinį ir rasistų režimą Pietų Afrikos valstybėje ir tuos, kurie ją remia. Kalbėdamas apie Specialaus komiteto pranešimą dėl padėties Pietų Afrikoje, jis nurodė, kad jame vaizdžiai matyti, kaip pasaulyje didėja nusistatymas prieš aparteidą. Betgi, iš kitos pusės, jis sakė, dar yra kraštų, kurie, nepaisydami tarptautinių nutarimų, Pietų Afrikos režimą remia. Čia jis išminėjo NATO šalis, jų tarpe D. Britaniją ir JAV, kurios padeda Pietų Afrikai apsirūpinti ginklais, jų tarpe ir napalmu.

Pabrėžęs Tarybų Sąjungos nusistatymą prieš kolonializmą ir rasizmą, V. Zenkevičius pareiškė, kad TSRS yra viena tų kraštų, kurie pernai Jungt. Tautose pasiūlė priimti konvenciją, kad ta rasinė politika būtų pasmerkta tarptautiniu mastu. "Būtų didelis įnašas kovoje prieš aparteidą, jei konvencija būtų priimta dar šios sesijos metu", jis pareiškė.

VĖJO MALŪNAS

Samanom visas apžėlęs,
Sparno vieno netekęs,
Kepurę skylėtą iškėlęs,
Sunykęs, sukriošęs, išsekęs
Saulėlydy stūkso senas vėjo malūnas.

Sako, ne kartą perkūnas
Trenkė į aukštą kepurę,
Tačiau tvirtasienis jo kūnas
Neskilo pusiau, nesuguro, -
Daug metų niauriai vienas kalne tebestovi.

Mena jis nykią senovę,
Pastangas prosenių pirmas
Su stichija stoti į kovą,
Pajungti ją sukti girnas,
Padaryti žmogaus klusniu tarnu vėjo galią.

Rugį ir kvietį malė,
Kvepiančią duoną teikė
Girnos tėviškės šaliai,
Pakol sulaukė to laiko,
Kai stichijas galingesnes žmogus pažabojo.

Ir nuo tada samanojo,
Kerpėm malūnas žėlė,
Jo girnos suktis sustojo,
Jis vėjui sparnus tuščiai kėlė,
Plikus, be būrių veltui pietryčiai grįžė.

Kažkas muziejų mažą
Jame įrengt susiprato, -
Stichijų pergalės pradžią
Čia žmonės atėję pamato,
Suvokia, kokią rytdieną būrės žadėjo.

Staugia ir šiandien vėjai,
Liūtys tos pačios būna. . .
Tu ateitį tolimą spėji,
Stebėdamas tą seną galiūną, -
Saulėlydy stūkstantį juodą vėjo malūną. . .

M. KAZLAUSKAITĖ

Utena, 1972.IX.2

Kur Chuliganizmas neapsimoka

Nubausti chuliganai ir triukšmadariai

Lietuvos TSR Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų teisminė kolegija, pirmininkaujant Aukščiausiojo Teismo nariui M. Ignotui, šiomis dienomis viešame posėdyje išnagrinėjo grupės jaunuolių, kaltinamų chuliganizmu ir viešosios tvarkos pažeidimais, bylą. Šiuos nusikaltėlius jie padarė 1972 metų gegužės 18 dieną Kaune, po to, kai miesto sode nusižudė psichiškai sergąs devyniolikmetis vakarinės mokyklos moksleivis Romas Kalanta.

Grupei, kurią sudarė aštuoni žmonės, buvo pateiktas kaltinimas, numatytas Lietuvos TSR Baudžiamojo Kodekso 1993 straipsnyje: už viešosios tvarkos pažeidimų organizavimą arba aktyvų dalyvavimą juose laisvės atėmimas iki trejų metų. Du iš jų, be to, buvo kaltinami chuliganizmu ir valstybinio turto naikinimu.

Visi teisiamieji pripažino savo kaltę. Kas jie, tie chuliganai ir triukšmadariai? Kas atvedė juos į nusikaltimą?

Triukšmadarių įkvėpėjo ir organizatoriaus rolę iš pradžių bandė pasisavinti 25 metų dramos teatro scenos darbininkas Vytautas Kaladė. Tai jis tragišką atsitikimą Kalantų šeimoje vienas pirmųjų panaudojo nepagrįstiems gandams mieste skleisti, o po to, jais prisidengdamas, ėmė kelti netvarką, telkti aplink save tokius pat chuliganus bei girtuoklius. Beveik visi gegužės 18-osios "didvyriai" teisme prisipažino, kad triukšmavę ir rimtį mieste ardę, arba būdami girti, arba suklaidinti paskalų apie Kalantos nusižudymo aplinkybes. Jie gailėjosi savo veiksmų, aiškinosi nusikaltę atsitiktinai, negalvodami apie būsimas pasekmes.

KAS JIE TOKIE?

Iš parengtinio tardymo metu surinktos medžiagos, liudininkų ir kaltinamųjų parodymų išryškėjo tokia V. Kaladės charakteristika: nemokša, baigęs vos 6 klases, tačiau pretenzingas, jis slampinėjo miesto gatvėmis basas, apskrėtęs, gauruotas, suirzęs ir viskuo nepatenkintas. Didžiausios pagiežos objektas jam visada būdavusi milicija, kuri, esą, varžydavusi jo intelektą ir elgesį. Tai ir buvusi, kaip galiausiai paaiškėjo, jo nepasitenkinimų priežastis, dėl to jis ir triukšmavęs.

Nedaug nuo V. Kaladės tesiskyrė ir jo bendrai, kurie, kaip paaiškėjo, tarpusavyje susipažino tik teisiamųjų suole. Iki tol visus juos jungė tik du bruožai: nenoras mokytis ir dirbti bei pomėgis dykadiuoniauti ir girtuokliauti.

24 metų Kauno mokymo kombinato mokinys Antanas Kačinskas, jo bendraamžis automatizavimo priemonių gamyklos darbininkas Kazys Grinkevičius - girtuokliai ir kriminaliniai nusikaltėliai-recidyvistai, 21 metų traktorininkas Jonas Prapuolenaitis ir devyniolikmetis darbininkas Juozas Macijauskas - taip pat dideli mėgėjai išgerti, 18-metis politechnikumo moksleivis Rimantas Baužys ir 23 metų mūrininkas Vytautas Žmuida - nuolatiniai parduotuvių tarpuvarčių plevėsos. Šioje nepavydėtinoje kompanijoje atsidūrė 18-metė buvusi spaustuvės mokinė Virginija Urbonavičiūtė, kurios pagrindiniai argumentai tą vakarą buvo "noras išsiskirti iš kitų mergaičių".

Apgailėtinai atrodė teisme ši chuliganų, triukšmadarių ir lengvabūdžių aštuoniukė. Aukščiausias bet kurio jų išsilavinimas - aštuonios klasės, o apie intelektualumo lygį kalba tas faktas, kad beveik visi su laikraščiu ir knyga artimiau susidūrė tik parengtinio kalinimo kameroje. Užtat kompanijos pečius jau slėgė 3 teistumai.

TAI KO GI JIE NORĖJO?

Ko siekė tą vakarą chuliganai bei triukšmadariai, kas jiems nepatiko, ko jie norėjo? Teisme daugelis tik pečiais trūkčiojo. "Nežinome, kaip ir kuo paaiškinti. Kvaili buvome", - gailėjosi visi. Tik vienas V. Kaladė kiek aiškiau suformulavo savo "platformą":

- Norėjau, kad milicija netrukdytų vaikščioti mieste basam, plaukuotam ir su rėkiančiu tranzistorium rankoje. . .

Anarchisto bei kūtvėlos reikalavimai!

Tarybų Lietuvos darbo kolektyvuose priimta: jeigu žmogus paslydo atsitiktinai, jeigu nusikalto netyčia, - jam pagalbos ir gailesčio ranką ištiesia darbo draugai. Pastarosios aštuoniukės procese dalyvavo visų kolektyvų, kuriuose jie dirbo, atstovai. Net nė vienas iš jų nepaprašė kaltinamiesiems užtarimo ar malonės. Atvirkščiai, daugelis prašė ne pasigailėjimo, o bausmės.

Visuomeniniai kaltintojai Kauno K. Požėlos spaustuvės darbininkas A. Milašius, automatizacijos priemonių eksperimentinės gamyklos inžinierius Z. Skibiniauskas, Kauno politechnikumo komjaunimo organizacijos sekretorė O. Grigonienė, pavyzdžiui, pareiškė, kad kolektyvai lengviau atsidus, jeigu tokie chuliganai ir triukšmadariai iš jų tarpo bus pašalinti. Rūstūs, bet teisingi žodžiai!

Teismas nuteisė Vytautą Kaladę, Antaną Kačinską, Joną Prapuolenaitį ir Juozą Macijauską kalėti po trejus metus kiekvieną, Kazį Grinkevičių ir Vytautą Žmuidą - laisvės atėmimu dvejiems metams kiekvieną, Rimantą Baužį pusantrų metų laisvės atėmimu, Virginiją Urbonavičiūtę - metams pataisos darbų, neatimant laisvės.

Susirinkusieji plojimais sutiko teismo nuosprendį.

B. VAITKUS

WASHINGTONAS. - Aukščiausiasis teismas atsisakė svarstyti, ar karas Vietname nepriešingas šios šalies konstitucijai. Antikarinių kovotojų grupė buvo pridavusi teismui apeliaciją, kurioje kaltino Nixono administraciją už nelegalų karą.

HONOLULU. - Hawaii uostų darbininkų streikas baigtas su geru laimėjimu.

Kelionė po Taimyro kraštą

Gausi respublikos mokytojų grupė grįžome iš daugiau ne mėnesį trukusios kelionės po platųjį Taimyro kraštą. Traukiniu per Uralą, nuvykę į seniausį Sibiro miestą Irkutską, susipažinome su vietinių gyventojų buriatų buitimi, jų tradicijomis, socialistiniais iškovojimais, krašto istorija. Vėliau autobusais pasiekėme vieną iš didžiausių pasaulyje ežerą Baikalą. Mus sužavėjo rūsčių uolėtų krantų nepaprastas grožis, vandens besikeičiančios spalvos. Jo paviršiumi plaukioja bežvynės žuvys golomiankos, išgarsėjusios savo skoniu omuliai, ateiviai iš Ledjūrio ruoniai. Listviankos limnologinio instituto muziejuje plačiau susipažinome su Baikalo fauna ir flora, mokslininkų nuveiktais darbais.

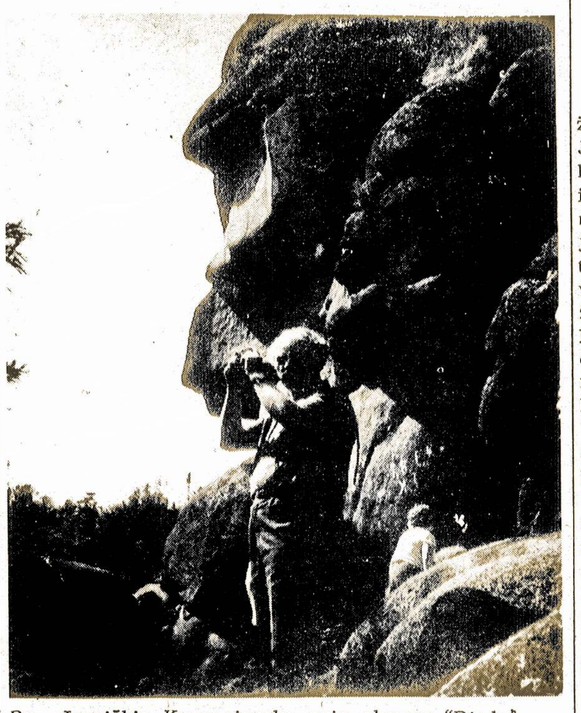

Br. Jauniškis Krasnojarske prie akmens "Diedo".

Iš Irkutsko gražiąja Angaros upe "Meteoru" atplaukėme į Bratsko HES-ą, ką tik paleistą į darbą, o iš ten atvykome į Krasnojarską, kur netolimame neperseniai išaugusiame Divnagorskio mieste apžiūrėjome Krasnojarsko HES. Tai nepaprasto galingumo elektrinės, energijos gigantai, unikalios savo statyba. Jau mūsų stebėtas statomas nuožulnus laivų keltuvas, kuris kels iki 2,000 tonų laivus Krasnojarsko užtvankoje, reikia laikyti didžiausiu inžinieriniu stebuklu pasaulyje.

Penkiolika dienų turistiniu garlaiviu "V. Čkalovas" plaukėme Jenisiejaus upe nuo Krasnojarsko iki poliarinio Karos jūroje uosto Diksono 3,600 kilometrų. Plaukėme pagal Sajano kalnų virtines, dar žmogaus kojos neįžengtas begalines taigas ir ežerėliais žvilgančias tundras, pilnas klegančių paukščių ir kaimenėmis besiganančių elnių. Pats Jenisiejus nepaprastai platus ir sraunus, su kunkuliuojančiais slenksčiais, kurie, kaip mūsų matytas Karačinskis, pavojingi laivams. Pakeliui mes aplankėme Taimyro krašto rajonų centrus. Turuchanske lankėmės namuose, kuriuose carinės priespaudos metu gyveno tremtyje revoliucionieriai J. Sverdlovas ir S. Spandarjanovas. Dabar juose įrengti muziejai. Igarkoje amžino pašalo stotyje po žeme metro gylyje stebėjome išaldytus paukščius, žuvis, atskirose kamerose daromus įvairius tyrimus. Iš Dudinkos siauriausiu geležinkeliu pasaulyje, kuris buvo nutiestas 1951 metais, traukiniu per tundrą nuvažiavome į turtingiausias kasyklas Norilską. Stebėjome, kai atviramе grunte kasama rūda, iš kurios apdorojimo fabrikuose išgaunamas varis, nikelis, plienas, auksas bei sidabras. Surasta čia ir dujų telkiniai, iš kurių nutiesti vamzdžiai į šachtininkų miestą Norilską. Pats miestas daugiaaukštis, su plačiomis gatvėmis, tik pasigendama medžių, kurie dėl amžino pašalo negali augti.

Artėjant prie Karos jūros, Jenisiejaus krantuose pasirodė balti sniego lopai. Temperatūra nukrito iki nulio. Pagaliau pasiekėme Diksono uostą. Namai stovi ant uolų, aplink juos lentiniai šaligatviai su turėklais, kad, nuolat pūčiant stipriam vėjui, galima būtų prisilaikyti. Uosto gyventojai mus sutiko labai nuoširdžiai, vadindami turistus iš didžiosios žemės. Užpoliarės jūrininkų klube laivo turistai Diksono gyventojams suruošėme koncertą, kurio metu pasirodė ir mūsų grupė, vadovaujama Kapsuko berniukų choro "Vyturėlis" vadovo A. Uzėlos.

BR. JAUNIŠKIS

Specialiai "Laisvei"

MUZIKINĖ MOZAIKA

DELFINAI IR MUZIKA

Delfinai su malonumu klausosi geros muzikos. Ir Cipi - neišimtis. Jis gyvena Los Angeles (JAV) delfinariume ir kiekvieną dieną po pusryčių, prieš tyrinėtojo užsiėmimus, prašo jam duoti išklausyti jo mėgstamas melodijas. Delfinarijaus darbuotojai išaiškino, kokią muziką mėgsta Cipi. Tenka pastebėti, kad delfinariume dirbantieji mokslininkai išaiškino ir užrašė 15 įvairaus aukštumo ir tonacijų garsų, kurių pagelba protingi gyvūnai bendrauja viens su kitu. Jie supranta šiuos signalus ir kada juos atkartoja žmogus.

PORCELIANINIAI VARPAI

Tokiu istoriniu paminklu didžiuojasi čekų miestas Mišenas, vienas iš porceliano pramonės centrų šalyje, kur 1929 metais senovinėje gotikos stiliaus bažnyčioje, minint miesto 1,000 metų sukaktį, prof. Bernero rūpesčiu buvo įrengti šie varpai, kurie pastoviai patraukia gausybės turistų dėmesį. Įvairaus aukštumo garsai, skambantys visais 37 varpais, taip parinkti, kad būtų galima paskambinti šešias liaudies dainų melodijas.

STIKLINIS VARPAS

Garachovo varpinėje (kalnų kaimelis Krkonašahuose, Čekoslovakijoje) skambinama stikliniu varpu, kuris pagamintas Julijaus Klingerio 1916 m. vietos stiklo fabrike, kada bronziniai varpai buvo panaudoti kariniams tikslams. Stiklinio varpo aukštis - 50 centimetrų, svoris - 10 kilogramų. Jo šerdis padaryta iš kieto medžio. Varpinė buvo pastatyta 1902 m. ir 1971 metais ji buvo restauruota.

MEDIENOS TIEKĖJAS

Vienas iš pačių didžiausių eglinės medienos tiekėjų muzikos instrumentų gamybai yra Prachatices, prie Šumavos, miškų ūkis. Tiktai 1971 m., šios gamyklos dirbantieji paruošė 600 kubometrų rezonuojančios medienos. Tikru rekordu tapo milžinas, 103 cm. diametro ir 5 metrų aukščio medis, nukirstas prie žinomo Boubinsko draustinio.

Surinko ir parašė JUOZAS SLĖNYS

Lietuvos esperantininkai užsienyje

Vilniaus Mokytojų namų esperantininkų klubas "Juneco" - "Jaunystė" savo veikla Tarybų Sąjungoje užėmė trečiąją vietą. Dalis esperantininkų šią vasarą dalyvavo Pabaltijo jaunimo stovykloje Estijoje Hėdmestės mieste, kita dalis - Vokietijos Demokratinėje Respublikoje Karl-Marks-Štadte. Čia buvo nagrinėjama tema: "Pasaulio jaunimas kaltina imperializmą". Grupė vilniečių dalyvavo Pasauliniame jaunimo esperantininkų kongrese, kuris vyko Lenkijos Liaudies Respublikoje, Torunės mieste. Kongresas buvo pašvęstas astronomo Mikalojaus Koperniko 500 gimimo metams atžymėti. Be to, buvo sprendžiami pasaulio jaunimo bendradarbiavimo ir taikos klausimai.

Pasaulinė esperantininkų asociacija išleido eilinį žurnalo "Paco" - "Taika" Nr. 4, kuriame Vilniaus "Juneco" klubo pirmininkas V. Šilas, išvertęs į esperanto kalbą, pateikia Br. Jauniškio apsakymą "Mirusieji atgyja" - "Mortpafitoj revivigas". Šiame numeryje taip pat spausdinama rusų poeto J. Jevtušenkos eilėraštis "Priminimas agresoriams" - "Memorajo al la agresantoj" (vertė K. Gusevas). Nemažai vietos skiriama įžymiajai Andželai Davis.

B. K.

SPECIALIAI "LAISVEI"

Juozą Tysliavą prisimenant

Kalendoriaus lapelis žymi, kad lapkričio 1 d. Juozui Tysliavai - "Vienybės" laikraščio redaktoriui ir leidėjui - būtų suėję 70 metų. Deja, šios sukakties jis nesulaukė. O staigi mirtis (1961 m.) nutraukė jo gyvenimą ir veiklą svarbiu ir žadėjusiu momentu. J. Tysliava "Vienybėje" tuo laiku ėmė kelti idėją apie kultūrinį bendravimą su gimtuoju kraštu - Tarybų Lietuva. "Laisvė" (1961.XI.14) pabrėžė J. Tysliavos žodžius, kuriais jis pripažino, kad Lietuvos likimą tėvynėje tvarko ir lemia Lietuvos žmonės. "Ne mums (t. y. emigrantams), - sakė jis, - bet jiems (t. y. Tarybų Lietuvos piliečiams) priklauso Lietuvos ateitis". Pagaliau pageidavimas, kad jo palaikai ilsėtųsi gimtojoje žemėje, taip rodė jo norą grįžti namo - į Lietuvą. Gaila, kad naujasis posūkis J. Tysliavos nusistatymuose ir veikloje nespėjo išryškėti ir išsivystyti.

Tuo tarpu ilgametė (beveik trisdešimt metų trukusi) J. Tysliavos redaktorinė ir publicistinė veikla Amerikoje (nuo 1932 m.) buvo labai vingiuota, ėjusi zigzagais, nelygiai. Pažangiesiems lietuviams, jų tarpe ypač laisviečiams, teko ilgus metus polemizuoti ir kovoti su J. Tysliavos publicistika ir jo redaguojama "Vienybe". Jų pozicijos neretai keisdavosi, dažnai buvo priešiškos istorijos progresui, pažangiajam judėjimui.

O J. Tysliavos jaunystėje turėta tikro poeto talento. Tarybų Lietuvoje išleista jo poezijos knyga "Nemuno rankose" duoda daug gražios jo kūrybos pavyzdžių. Skambūs, dainingi, įsimenantys eilėraščiai. Bet Amerikoje gyvendamas jis pakeitė poeto plunksną į žurnalisto plunksną. Rašė irgi įdomiai, bet jo publicistikos idėjos neturėjo ateities ir neišliko. Išliekamąją vertę įgijo jo jaunystės kūrybos aistra - poezija. Ji ir sugrąžinta gimtojo Tarybų Lietuvos krašto žmonėms.

V. VYŽUONIŠKIS

Jaunimo kvartetas parsivežė auksą

VILNIUS. - Nugalėtojų ąžuolų vainikais vilniečiai muzikos mėgėjai apvainikavo jaunimo styginio kvarteto artistus, parvežusius į Lietuvą aukso medalį iš tarptautinio konkurso Liežė (Belgija). Kvarteto muzikantai Audronė Vainiūnaitė (pirmasis smuikas), Petras Kunca (antrasis smuikas), Donatas Katkus (altas) ir Augustinas Vasiliauskas (violončelė), pirmą kartą stoję į tokias atsakingas tarptautines varžybas, pasirodė "neįkandamu riešutu" net tokiems prityrusiems, daug gastroliavusiems muzikantams, kaip Olandijos, Suomijos kvartetai.

Įdomu prisiminti, kad prieš aštuonerius metus laureatų vardus iš to paties Liežo parsivežė nusipelniusio kolektyvo - Lietuvos Valstybinio styginio kvarteto artistai Eugenijus Paulauskas, Kornelija Kalinauskaitė, Jurgis Fledžinskas ir Romualdas Kulikauskas. "Esame laimingi, - pažymėjo J. Fledžinskas, - kad mūsų jaunieji kolegos įveikė tą aukštumą, į kurią nepajėgėme įkopti mes: mūsų kvartetas tada gavo "sidabrą".

Savotiškai dėsninga, kad mokinys pralenkia mokytoją. Mat, visi kvarteto-veterano muzikantai dirba pedagoginį darbą Vilniaus Valstybinėje konservatorijoje, kamerinės muzikos katedroje, o jaunimo kvarteto nariai yra jų mokiniai, išskyrus Audronę Vainiūnaitę, įžymaus kompozitoriaus Stasio Vainiūno dukrą, kuri, pradėjusi studijas Vilniuje, jas, o vėliau ir aspirantūrą baigė Maskvoje, pas garsųjį Davidą Oistrachą. Kai tik Audronė, užbaigusi aspirantūrą, grįžo į Vilnių, Jurgis Fledžinskas ėmė kalbinti gabią smuikininkę suburti savą, jaunimo, kvartetą. Taip J. Fledžinskas, konservatorijos kamerinės muzikos katedros vedėjas, tapo jaunimo kvarteto "krikšto tėvu", o viename daugiaaukščiame name Neries krantinėje "įsikūrė" du kvartetai.

Kvartetas - veteranas, pradėjęs kūrybinę veiklą prieš 26-erius metus, jau turi savo sąskaitoje 1300 koncertų. Jis - dviejų tarptautinių konkursų ir respublikinės premijos laureatas, aplankęs daug Europos šalių, koncertavęs Monrealyje. Nemažesnė garbė, gal būt, laukia ir dvidešimčia metų jaunesnio kvarteto, kuris taip puikiai startavo Liežė ši rugsėjį.

T. GEČIENĖ

Donatas Katkus, Augustinas Vasiliauskas, Audronė Vainiūnaitė ir Petras Kunca. K. LIUBŠIO nuotrauka

IŠSIPILDĖ ILGAI SVAJOTA KELIONĖ

H. Feiferienė

(Tąsa)

Venezueliečiai tuo laiku lankėsi Lietuvoje pagal kulturinių ryšių su kitomis šalimis mainymosi programą. Na, geresnės viešnagės tada mudviem nereikėjo! Atvažiavome į Lietuvą , į Vilnių, mudu pasitiko lietuvaitė, gimusi Urugvajuje, su kuria iš karto šiltai susidraugavome. Netikėtai pasikartojo lotynų tautos artimumas, įgytas Pietų Amerikoje, kuris niekuomet neišdils. . .

Sekančią dieną, šeštadienį, su Rene nuvykome į Alkūniškių kaimą, Vilniaus rajone, kur vilniečiai turi savo sodelius, o kiekviename sodelyje matosi mažiukai vasarnamiai. Ten susipažinome, galima sakyti, su tikrais argentiniečiais, lietuviais, gimusiais Argentinoje, kurie ten atsidavusiai dirbo darbo žmogaus gerbūviui. Jų tėvams reemigravus tėvynėn, jie kartu su tėvais atvyko Lietuvon ir gyvena patenkinti tėvų žeme bei jos progresu.

Žiūrim, kad ugnis jau kūrenasi ir neužilgo ant karštų žarijų pradėjo kepti "asado" (barbecue). Neperdėdama noriu pasakyti, kad tokios geros jautienos dar nebuvau valgiusi. Mėsa sultinga, minkšta, skanumas neišpasakytas, o mes visi, gerdami skanų bulgarišką vyną, ispaniškai tik kalbame ir dainuojame. . . Gal skaitytojas pagalvos: Nu, kaip čia dabar suprasti? Atvažiavo į Lietuvą ir džiaugiasi, kalbėdami ispaniškai!

Tai buvo praeities prisiminimas, kuris sugrąžino mus į anuos jaunystės laikus Argentinoje. . . Nuoširdžiai dėkojame sodo savininkams, buvusiems argentiniečiams draugams Šklėriams ir Valiūnams už taip skanų "asado" ir draugiškai praleistą laiką gražioje Vilniaus miesto apylinkėje.

Sekančią dieną, sekmadienį, Renė mus nuvedė pas draugės O. Čepulienės seserį, Filomeną Petrusevičienę, kuri,ilgus metus išgyvenusi Pietų Amerikoje - Brazilijoje, reemigravo ir dabar gyvena Vilniaus mikrorajone Žirmūnuose. Butas jaukus su visais patogumais. Čia ir vėl iš pirmo žvilgsnio susiartinome, atradome bendrą kalbą. Papasakojome apie draugų Čepulių dabartinę padėtį, apie Vinco ligą, ir kaip sunku Onutei visa tai pergyventi. Paraginome Filomeną atvažiuoti į Ameriką, ir atrodo, kad jinai norėtų tai padaryti.

Pirmadienio rytą suskamba telefonas. Sveikina Kultūrinių Ryšių su Užsienio Lietuviais Draugijos pirmininko pavaduotojas Vytautas Kązakevičius, pranešdamas, kad minėtos draugijos darbuotojas ir Vilniaus televizijos "Kalba Vilnius" pranešėjas - žurnalistas Ferdinandas Kauzonas ateis mus parsivesti. Diena graži, saulė kaitina, einame su Ferdinandu per Vilnių su ilgais pasukimais, kad daugiau miesto pamačius. Aš tik dairausi, o mano mintyse vaizduojasi senoji Vilniaus praeitis...

Kultūrinių Ryšių su Užsienio Lietuviais Draugijos pastatas randasi labai gražioje apylinkėje. Netoli naujas Žirmūnų tiltas per Nerį. Priešais Antakalnis, dar biskelį toliau tarp pušynų statomi nauji modernūs Vilniaus universiteto rūmai, kur jau nuo praėjusių metų veikia teisių, prekybos, pramonės, finansų ir buhalterijos fakultetai. Ten bus ir inžinerijos statybos institutas. Šalia statomi bendrabučiai, sporto aikštes bei stadionai. Ideališka vieta mokslo įstaigai ir jaunimui mokintis. Žinoma, praeis keleta metų, pakol visas senasis Vilniaus Kapsuko universitetas visiškai persikels.

Vytautas Kazakevičius jau laukė su kava ir numatytais planais. - "Vieną savaitę turėtumėte pašvęsti Vilniui. Reikia susipažinti, nors bendrai, su kultūrinėmis įstaigomis, pamatyti miestą ir apylinkes" - patarė Vytautas. - "Puiku! Nuo kur pradėsime?" - klausiame mes. Tučtuojau Vytautas pradėjo šaukti telefonu kaikurias įstaigas, teiraudamasis, kuomet mes galėtume ten apsilankyti. Sudarė keletą susitarimų. Ir taip pradėjome vaikštinėti po Vilnių, žiūrinėti, susipažinti su dabartine tvarka, kultūriniu gyvenimu, su pačiu senuoju Vilnium.

Ka matėme ir patyrėme per 17 dienų Tarybų Lietuvoje, nelengva apibūdinti ir viską nuosekliai aprašyti. Galime tik štai ką pasakyti: po tiek metų nematę Lietuvos, likome nustelbti. Visur pastebėjome nepaprastai didelį progresą industrijos, pramonės ir meno srityse nevien miestuose, bet ir kaimuose. Ir tas tapo įgyvendinta per tokį trumpą laiką! Mūsų akyse, Tarybų Lietuva augo, didėjo su kiekviena diena. . .

Sekančiuose aprašymuose bandysiu įgytus įspūdžius papasakoti.

(Bus daugiau)

Kanadoje prekių kainos pakilo

Ottawa. - Kanados oficiali statistikų agentūra skelbia, kad 1971 metais prekių kainos smarkiai pakilo net iki 5.3%. Tai rekordinis kainų pakilimas.

Nedarbo ir prekių kainų kilimas blogina padėtį. Spalio 30 d. rinkimuose gali pralaimėti premjeras Trudeau.

Jungtinių Valstijų finansinis kapitalas žymiai apiplėšia kanadiečius. Jis sudaro 82% visų investmentų ir žymiai kontroliuoja Kanados ekonomiką.

Krūties vėžys neštumo metu

San Francisco. - Metinėje klinikų konferencijoje Amerikinės Vėžio Ligų Draugijos vice prezidentas Holleb įspėjo, kad nemaža nėščių moterų gali turėti krūtyse vėžio simptomus ir gali sudaryti gyvybei pavojų.

Dr. Holleb patarė gydytojams atidžiai tyrinėti moterų krūtis, ypač nėštumo metu. Ankstyvus vėžio suradimas išgelbsti gyvybę.

VARŠUVA. - Lenkija gaminasi lėktuvus sau ir kitoms šalims parduoti.

"LAISVĖS" VAJUS

GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Vajus prasidėjo su 1 d. Spalio ir baigsis 31 d. Gruodžio

KONTESTANTŲ STOVIS DABAR YRA TOKS:

	Punktai
J. Jaskevičius, Worcester, Mass.	1116
S. Rainard, Brockton, Mass.	700
Kanados vajininkai	520
Connecticut valst. vajininkai	471
Philadelphijos vajininkai	440
M. Valilionienė, Miami, Fla.	384
New Yorko apyl. vajininkai	372
So. Bostono vajininkai	360
New Jersey valst. vajininkai	304
L. Bekešienė, Rochester, N. Y.	264
* * *	
S. Penkus-A. Shupetris, Lawrence, Mass.	264
E. Kralikauskienė, Lawrence, Mass.	216
J. K. Mažukna, Pittsburgh, Pa.	108
Detroito vajininkai	144
L. Tilwick, Easton, Pa.	108
Binghamton, N. Y.	84
P. Bechis, Great Neck, N. Y.	72
J. Stanienė, Baltimore, Md.	36
Chicago, Illinois	36
K. Genys, Scranton, Pa.	36

Pirmieji 10 vajininkai stovi laimėtojų skyriuje. J. Jaskevičius laikosi pirmoj vietoj. Jis prisiuntė 14 atnaujinimų. S. Rainard, Brockton, Mass., prisiuntė naują skaitytoją ir 7 atnaujinimus. V. Kazlau, Wethersfield, Conn., prisiuntė 3 atnaujinimus. P. Walantienė, Philadelphietė - 2 atn.; LLD 75 kp., vajininkė M. Valilionienė, Miami, Fla., - 9 atn.; Jonas Grybas, vajininkas dėl New Yorko apylinkės, ir jo partneris Jonas L. - Naują prenumeratą ir 3 atn.; E. Repšienė, So. Bostono vajininkė - 8 atn.; Vajininkės iš Lawrence, Mass., S. Penkauskienė ir A. Shupetrienė - 7 atn., o E. Kralikauskienė - 1 atn.; K. Petrikienė iš Rocky Pt., - 2 atn. (punktus duoda P. Bečiui, greatneckiečiui).

AUKŲ Į FONDĄ GAUTA SEKAMAI:

Iš Brockton, Mass. R. Rainard rašo: Nežinau, ar aš galėsiu atlikti vajininko darbą taip, kaip Geo. Shimaitis. Mano žmona nesveikuoja, negaliu jos vienos palikti. Bet bandysiu dirbti, kiek galėsiu. Čia randate $69. Aukojo: LLD 6 kp. pelnas nuo parengimo $25. Agnes Petrukaitis, Vaitekunas, $6; F. K. Čereškai, $5; Rosę Wallen, $2. Po $1: M. Gutauskas, Pr. Markevičius, M. Kapchun, R. Mackevich.

* * *

Gerb. "L" Adm.: Čia rasite čekį sumoje $100, tai bus auka laikraščiui "Laisvei". Linkime viso gero laisviečiams. M. ir Lucy Janis, Portland, Oregon.

* * *

Sveikinu visą "L" kolektyvą, linkėdamas visiems geros sveikatos, ir kad "Laisvė" gyventų daug metų. Prisiunčiu $100 į fondą. Su Pagarba, J. S. Deltuva, Baltimore, Maryland.

* * *

Eva Kralikauskienė, Lawrence, Mass., prisiuntė $91. Rašo: Povilas Lupsevičius švenčia 85 m. gimimo sukakti. Jis aukoja $85. Aš, Eva, linkiu jam geros laimės ir ilgos sveikatos (nuo "L" kolektyvo ILGIAUSIŲ METŲ! - Adm.). $5 aukoja E. Kralikauskienė, o $1 A. Kavaliauskas.

* * *

V. Kazlau, Wethersfield, Conn., prisiuntė $302. Ji rašo: $202 yra nuo parengimo. Anna Krasnickienė iš Coventry aukoja $50. M. K. Barnett $20. Po $15 J. ir V. Kazlau ir LLD 68 kp., Hartford, Conn.

* * *

A. Shupetrienė ir S. Penkauskienė, Lawrence, Mass., prisiuntė $23. Aukojo: Ch. Markunas $10; A. Shupetrienė $5; K. Kiziulis $3; S. Slekis, $2, ir po $1 - J. Rudis, A. Alesonis, S. Penkauskienė.

* * *

E. Repšienė, So. Boston, Mass., prisiuntė blanką ir $186.65.

Aukojo:	ALPK, So. Boston, Mass.	$100.00
	H. Thomas, Hingham	11.00
	P. Plutienė, Dorchester	11.00
	K. Kazlauskienė, So. Boston	10.00
	E. Repšienė, Dorchester	10.00
	Jaunas Lietuvis, Cambridge	10.00
	H. Žekonienė, So. Boston	10.00
	P. Žukauskienė, Westwood	10.00
	Anna Gritz, Cambridge	6.00
	A. Jalauski, Brighton	5.00
	K. Kalošas, Halifax	3.65
	Frances Gedrimas (atminčiai mirusios puseserės S. Sasnos), Somerville , Mass.	2.00

* * *

J. Jaskevičius, Worcester, Mass., prisiuntė $56.

Aukojo: A. Pilkauskienė $11. A. Wasilienė $7.

Po $6: J. Petkūnas, Ch. Masaitis, M. Sukackienė, J. Palionis ir D. Žemeikis. V. Trakimas, $3.

Po $3: J. Skeltis, A. Naruševičius, J. Sabaliauskas, M. Buchy, J. Jakaitis.

* * *

M. Valilionienė, Miami, Florida, prisiuntė $36.

Aukojo: Fr. Mankausky, $20.
Ig. Urbon, $6.

Po $5: Apolonija Bečienė ir Ben Brown.

* * *

Vakarų laivų remonto įmonė Klaipėdoje.
B. ALEKNAVIČIAUS nuotrauka

LAIVŲ "LIGONINĖ"

Ši jauniausia Klaipėdos įmonė atsirado paskutiniaisiais pereito penkmečio metais. Penkiasdešimties hektarų plote išsidėstė jos cechai, nusitiesė pirsai, atsistojo pirmieji dokai. Vakarų laivų remonto įmonė pradėjo "gydyti" audrų ir vandenyno druskų nualintus laivus, pavargusius nuo jūros mylių ir sugautos žuvies centnerių. Jau pereitais metais iš įmonės prieplaukos į žūklės rajonus išplaukė 50 suremontuotų laivų. Tai ne tik Lietuvos žvejybos laivyno laivai. Latvijos, Estijos, Kaliningrado žvejai dėkingi laivų remontininkams už laiku "pagydytus" laivus.

Kalbant apie Vakarų laivų remonto įmonę, nejučiomis pavartoji žodžius didelis, milžiniškas. Pati įmonė viena didžiausių ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Tarybų Sąjungoje. Uuostamiesčio milžinas remontuos ir stambiausius pasaulyje žvejybos laivus - "Vostok" tipo plaukiojančias bazes-fabrikus.

Vakarų laivų remonto įmonė nutiesė draugystės gijas į visus Tarybų Sąjungos kampelius. Įrengimus įmonei gamino Sverdlovskas, Odesa, Leningradas, Jerevanas. Dokus laivų remontui parūpino Lenino miestas ir Chersonas. Įmonę statyti padėjo specialistai iš Pabaltijo respublikų ir Šiaurės, Tolimųjų Rytų ir Vidurinės Azijos. Ir dabar čia galima sutikti įvairiausių brolišku respublikų atstovus.

Pastatyta pirmoji įmonės eilė. Įmonė dirba ir statoma toliau. Laivų remontininkai vien pereitais metais išmoko remontuoti septyniolikos tipų laivus.

Auga įmonė. Jos darbininkams pradėtas statyti miestelis. Jau išdygo ir apgyvendinti pirmieji bendrabučiai, gyvenamieji namai, vaikų darželis. Laivų remontininkams bus pastatyta 160 tūkstančių kvadratinių metrų gyvenamojo ploto, mokykla, kiti kultūriniai ir buitiniai pastatai. Šiais metais į naujas patalpas persikels įmonės profesinė technikos mokykla, neseniai išleidusi pirmąją kvalifikuotų darbininkų laidą. Du šimtus specialistų kasmet paruoš mokykla savo įmonei, nors jau dabar čia dirba daugiau kaip 1,700 žmonių.

V. BARTUŠKA

Motinos ir vaikai nuolat piketuoja New Yorko respublikonų bustinę. Proestuoja prieš Nixono administracijos sabotažavimą vaikų centro programos. Taipgi reikalauja baigti karą Indokinijoje.

NUO KITŲ GAUTA SEKAMAI:

	Prof. B. Kubilius, Chicago, Ill.	$11.00
	A. L. Borden, Kenosha, Wis.	11.00
	A. Butkauskas, Elmont, N. Y.	16.00
	Elena Kairienė, Pittsburgh, Pa.	11.00
	K. A. Zambusevičiai, Reading, Pa.	11.00
	F. Mažilienė, Brooklyn, N. Y.	10.00
	N. Bulova, Philadelphia, Pa.	6.00
	U. Bagdonienė, Flushing, N. Y.	6.00
	Paul ir Teresa Chépla, Cleveland	6.00
	P. Valanta, Egg Harbor, N. J.	5.00
	Fr. Varaška, Woodhaven, N. Y.	5.00
	O. Gricienė, Cambridge, Mass.	2.70
Po $1:	A. Gabalis, Lynbrook, N. Y., ir G. Evans, Setaucket, N. Y.	

* * *

Šį sykį gauta $1,066.35. Anksčiau įėjo $3,556.10. Viso pasidaro $4,622.45.

* * *

K. Genys, Scranton, Pa., ir Mary Lynn, Binghamton, N. Y., prisiuntė po $5 už dvi parduotas knygeles. Ačiū.

* * *

Norime priminti vajininkams, kad laike vajaus nauja prenumerata yra tik $8, ir duosime veltui iš T. Lietuvos "TĖVIŠKĖ" su gražiomis nuotraukomis.

Ačiū už viršminėtas aukas.

--ADMINISTRACIJA

"Kas per žmogus, jei jam viskas galima"?

Neseniai skaičiau vieno Lietuvos rašytojų aiškinimą, "kas kultūringam žmogui galima ir kas ne".

Į šį klausimą ne visi lygiai atsakysime, kaip mes ne visi lygiai elgiamės, ne visi lygiai sprendžiame žmonių charakterius, poelgius. Yra sakoma: "Ne visi labai vienodi ant medžio".

O kodėl taip yra, tai nė geriausi mokslininkai nesiteikia išaiškinti.

Ne viskas galima žmogui, kuris save gerbia, ypatingai, kuris save skaito visuomenininku, stovi organizacijos priekyje. Nes jei jis elgsis nepagirtinai, tai ir organizacija bus kaltinama - nukentės. Geroje organizacijoje neprivalo rastis palaidų, nesusivaldančių žmonių. O jei tokių yra, tai jie puldo organizacijos populiariškumą.

Yra labai daug aiškinimų apie žmogų, apie jo gerąsias puses. Tačiau yra tik du skirtingi žmonės - geri ir blogi. Yra sakoma, kad "Žmogus tik tam ir yra, kad darytų klaidas ir iš jų mokytųsi' . O bet yra žmonių, kurie niekada ir neišsimokina. Rodosi, kad jie tik tam ir tinka, kad darytų sukliuvimus.

Žmogus yra linkęs matyti kitų klaidas, bet niekada negali matyti savo padarytų klaidų. Taigi, tokiems žmonėms jau viskas ir yra galima. Tada kyla klausimas. Kas jie per žmonės, kad jiems viskas galima?

Labai gaila žmonių, kurie savęs nebesuranda: ką jie remia ir ką jie skaito savo principu.

DZŪKELIS

Oakland, Cal.

LLD 198 KP. VEIKLA

Spalio 13 dieną įvyko kuopos susirinkimas. Praeito susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas. Viskas tvarkoje. Po tam sekė laiškų skaitymas.

Gautas laiškas iš Kanados nuo "Liaudies Balso", kuriame draugai dėkoja už gautų $40 auką ir prašo gauti naujų skaitytojų.

Laiškas nuo "Laisvės" V. Taraškienei su dviemis bilietukų knygutėms laikraščio naudai, prašoma finansinės paramos. Nutarta iš kuopos iždo paaukoti "Laisvei" ir "Vilniai" po $100. Taip pat buvo pakalbėta apie Urugvajaus laikraštį "Darbą", kuris spalio 20 švenčia savo 37-ąją sukaktį. Paaukota $37 doleriai.

Taip pat gautas laiškas iš Tarybų Lietuvos per V. Kazakevičių nuo Kultūrinių Ryšių Su Užsienio Lietuviais Komiteto, kuriame pranešama, kad tikrai jau šiomis dienomis iš Lietuvos atvyks didelė turistų grupė, iš apie 25 žmonių. Jų tarpe yra žymių, aukšto išsilavinimo žmonių - mokslininkų, dainininkų ir t. t. Mūsų Oaklando ir San Francisco kuopos rengiasi suruošti jiems pasitikti parengimą.

***

Draugas Juozas Karosas, kuris buvo smarkiai sukrėstas širdies ligos, išbuvęs 19 dienų ligoninėje, dabar randasi savo namuose ir Ksaveros priežiūroje gražiai sveiksta. Mes visi draugai ir draugės linkime Juozui pilnai susveikti ir grįžti prie organizacijų veiklos.

IG. KAMARAUSKAS

San Francisco, Cal.

ĮDOMUS PARENGIMAS

Spalio 15 d. įvyko parengimas pas Onutę, dėl kurio kuopos nariai rūpestingai pasidarbavo. Nors iš ryto lietus lijo, bet paskui diena buvo graži, saulėta. Susirinko gražios publikos, nors daugelis draugių-draugų pabijojo lietaus ir nepribuvo, nes, mat, prieš parengimą visą savaitę smarkiai lijo, apsėmė daug namų ir pridarė daug nuostolių. Taip pat mūsų draugai, gyvendami vienas nuo kito toli, ištikus blogam orui, turi sunkumų vienas su kitu susisiekti.

Bet grįžtant prie mūsų pobūvio, šeimininkėmis buvo ir darbavosi M. Ginaitienė, V. Sutkienė, T. King, o iš vyrų J. Ginaitis. Visi dalyviai buvo skaniai pavaišinti. Taip pat buvo draugės E. Shlegeris gimtadienis, tai buvo sudainuota "Ilgiausių metų" ir palinkėta tvirtos sveikatos ir daug laimės. Dalyviai tariame didelį ačiū šeimininkėms už skanius valgius, o Onutei už suteikimą parengimui vietos.

Beje, d. V. Sutkienei prisiminus apie urugvajiečių laikraštį "Darbas", kuris spalio 20 d. šventė savo 37 gimtadienį, ji pati paaukojo $3, ir draugas Frank Balčiūnas pridėjo $3. Pridėjus prie Oaklando $37 dolerių, dabar urugvajiečiai iš viso gaus $ 43.00. Aš tikras, kad urugvajiečiai bus už aukas labai dėkingi. Ir aš nuo savęs tariu didelį ačiū.

IG. KAMARAUSKAS

Norwood, Mass.

SULAUKUS ŠALTO RUDENS

Kaip kas metas, taip ir šį kartą kai kurie mūsų mieli draugai jau iš anksto apleidžia šiaurę ir traukia į šiltą Floridą.

Spalio 8 d. orlaiviu iš Bostono Logan Airporto išlėkė į Floridą Wm. Žilaitis. Anas jau per daugelį metų žiemos sezonus praleidžia Floridoje. Nežinau, ant kiek šį kartą jis bus laimingas, nes prieš pat išvykstant nusiskundė sveikatos šlubavimu.

Draugas Žilaitis ligi šiol Norwoode buvo vienas iš stambiausių pažangiosios spaudos rėmėjų. Linkiu jam laimingai, gražiai praleisti žiemą šiltoje Floridoje ir, sulaukus pavasario, gerame ūpe laimingai sugrįžti į Norwoodą.

Spalio 15 d. man teko su draugais A. ir S. Rakučiais ir M. Trakimavičiene aplankyti serganti "Laisvės" skaitytoją A. Vaitkevičių, kuris gyvena 72 Campbell St., Norfolk, Mass. Atrodo, kad jis yra rimtai susirgęs. Jam jau teko pereiti kelių daktarų egzaminavimus, taipgi trumpai pabūti ir ligoninėje, bet iki šiol jo sveikatos sunkumai pasilieka tie patys.

Linkiu draugui Vaitkevičiui geriausios laimės greitai susveikti.

M. UŽDAVINIS

Pittsburgh, Pa.

DAUG SERGANČIŲ

Pažangiųjų organizacijų veikla labai sumažėjo, iš priežasties daugelio draugų susirgimo. Čia noriu jų keletą paminėti.

Sophia Karsokienė jau virš metai serga ir virš pusė metų randasi Skyvue Nursing Home.

Silvester Chestnut po sunkios operacijos gydosi savo namuose priežiūroje savo žmonos Marijonos.

Julius Šimkus po operacijos yra parvežtas į dukros Ruthos namus.

Julia Nauragienė jau seniai serga. Dabar gyduosi savo namuose priežiuroje savo dukros Anne.

Uršulė Paich jau keli metai kankinama ligos. Mažai begali pavaikščioti po savo kambarį.

Jonas Sadnikas sunkiai serga ir randasi Ohio Valley ligoninėje.

Ona Miliauskienė-Miller gydytojo priežiūroje.

Čia paminėti sergantieji draugai-draugės per daugeli metų buvo ir kaikurie dabar tebėra pažangiųjų organizacijų komitetų nariais. Gaila, kad sunkių ligų jie yra atitraukti nuo darbų.

Linkiu visiems draugams-draugėms sugyti ir vėl visiems darbuotis pažangiųjų tarpe.

J. K. M.

Bridgeport, Conn.

KLAIDOS ATITAISYMAS

"Laisvės" 56-tam num. iš spaudos naudai parengimo rugs. 17 d. sąraše tų, kurie iš anksto pirko bilietus, bet parengime nedalyvavo, nėra paminėta M. Valatkienė. O ji per mane pirko bilietą, bet parengime nedalyvavo. Atsiprašau.

M. STRIŽAUSKIENĖ

Chester, Pa.

SVARBI KONFERENCIJA

Amerikos Lietuvių Literatūros Draugijos 6-osios apskrities konferencija buvo skaitlinga kaip delegatais, taip svečiais.

Apsvarsčius Draugijos reikalus, eita prie laikraščių vajaus, kaip gauti reikiamą skaičių skaitytojų ir paremti pinigiškai, kad būtų galima išlaikyti visus tris laikraščius - "Laisvę", "Vilnį" ir "Liaudies Balsą". Bet plačiau buvo apsistota prie "Laisvės" ir "Vilnies". Delegatai labai nuoširdžiai diskusavo, kokia turėtų būti išeitis, kuomet seniau visose kolonijose gyveno šimtai ir tūkstančiai mūsų tautiečių, o dabar jų labai mažai beliko.

Užsibaigus konferencijai, buvo duota delegatams ir svečiams pietūs. Juos pagamino Lillian Cardinglye, o jai padėjo jos visa šeima, tai Simanas Cardingle, Sandra ir Susy, taip pat J. Stanienė, Lietuvaitė ir A. Lipčius. Parengimui maisto aukojo J. Stanienė, A. Navickienė, Kučiauskaitė, Lietuvaitė ir A. Lipčius. Bronė Ramanauskienė prisiuntė sūrių.

Pasivaišinę svečiai gana gražiai paaukojo spaudos paramai. "Laisvei" ir "Vilniai" sudėta po $100, o "Liaudie Balsui" $50. Turiu pasakyti, kad mūsų 6-osios apskrities suvažiavimai visada būna labai gyvi dėl darbininkiškos spaudos. Mūsų nariai mato reikalą nuoširdžiai paremti spaudą.

Aukojo šie draugai ir draugės:

A. Lipčiaus šeima	$51
Lietuvaitė	20
J. S. Deltuva	20
J. J. Staniai	20
N. P. Dūdoniai	20
Švegždai	15
F. J. Deltuvai	10
A. Gabalienė	10
R. Merkis	10
E. P. Valantai	10
P. Šlajus	10
Čerkauskienė	10
F. A. Navickai	7
A. Liaudanskas	7
P. Gižauskienė	5
S. Lipčienė	5
O. Kučiauskaitė	5
Paulikaitis	5
Tureikienė	5
Navalinskienė	5

Viso suaukota $250.

Ačiū visiems už gerą širdį, kad parengimas buvo sėkmingas.

A. LIPČIUS

REDAKCIJOS PASTABA: Konkrečius planus dėl mūsų laikraščių ateities palikime "Laisvės" ir "Vilnies" bendrovių dalininkų suvažiavimui. Dabar visas jėgas sujungime sėkmingam vajų pravedimui.

Montreal, Canada

Spalio 5 d. draugą Liudą Kisielių ištiko širdies smūgis ir dar ir dabar randasi ligoninėje.

Pas montrealiečius lankėsi grupė turistų iš Lietuvos ir d. Liudas buvo vienas iš rengėjų priimti turistus. Jam skaudu buvo, kad jis negalėjo dalyvauti visose pramogose suruoštuose pagerbimui svečių.

Laisvės kolektyvas linki draugui Kisieliui greit susveikti.

IEVA

Brooklyn, Conn.

Mirus

ANTANUI BRIEDŽIUI

Reiškiame gilią užuojautą velionio žmonai Stella, dukroms Eleana ir Lillian ir jų šeimoms, taipgi giminėms ir artimiesiems.

M. KAVALIŪNIENĖ ir sūnus Albertas.

Jamaica, N. Y.

Liūdnas Prisiminimas

Spalio 21, 1971 m. mirė mano mylimas vyras

JUOZAS SAURUSAITIS

Lankau tavo kapą, puošiu gėlėmis. Tu neateisi pas mane, bet aš tikrai ateisiu pas tave. Kol širdis plaks krūtinėje, kažin ar ašaros išdžius nuo veido. Lieku liūdinanti tavęs.

ANASTASIA SAURUSAITIENĖ, žmona.

Hartford, Conn.

THREE SOVIET ANNIVERSARIES

39th - 50th - 55th

Will be celebrated at the annual

RALLY FOR PEACE AND FRIENDSHIP

TOWN HALL - West 43rd St., New York.

SUNDAY, NOVEMBER 5th, 1 P. M.

(doors open 12:30 P. M.)

Speakers: Rev. Wm. H. Melish, Ellen Chisley. Honored guests from the Soviet Union.

Cultural Program: Pete Seeger, songs with a banjo. Paula Mlyn, songs at the piano. Sonya Sanchez in poetry reading. Ukrainian Women's Ensemble - folk songs.

Admission: General $1.50. Youth 75¢. No reserved seats. Tickets available at the offices of the Council, also Jefferson Book Shop, 100 East 16th Street.

NATIONAL COUNCIL OF AMERICAN-SOVIET FRIENDSHIP

156 Fifth Avenue, Suite 304

New York, N. Y. 10010. Phone YU 9-6677.

Yucaipa, Cal.

50 METŲ VEDYBINIO GYVENIMO SUKAKTIS (1922-1972)

Šių metų spalio 8 dieną M. Rade rezidencijoje įvyko draugų sueiga, kad pasveikinus Juozą ir Marijoną Demenčius jų 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga.

Abudu Demenčiai buvo ir yra LLD ir LDS nariais. Juozas eina LLD 78 kp. protokolų raštininko ir LDS 38 kp. finansų rašt. pareigas. O jis jau 86 metų amžiaus. Bet kol kas dar vis kruta.

Demenčiai išaugino ir Chicagos universitete išmokslino sunų Gilbertą, kuris turi Ph. D. (Filosofijos Daktaro) laipsnį.

Dėkojame yucaipiečiams draugams už surengimą šios iškilmės.

Selebrantai
JUOZAS ir
MARĖ DEMENČIAI

Elizabeth, N. J.

LLD 54 kuopos susirinkimas įvyks spalio 29 dieną, sekmadienį. Pradžia 2 val. dieną. Vieta: 460 Brookside Place, Cranford, N. J., pas visiems gerai žinomą draugę Liliją Novak. Kviečiu visus dalyvauti.

J. GREDAITIS
Užrašų sekr.

Dangus ir žemė budi

Kažkas danguj žvaigždes nutrynė -
Paliko tik viena aušrinė.
Gilioj dauboj paparčiai miega,
Išsaugoję balandžio sniegą.

Tavų sapnų aš nebesaugau -
Seniai iš pasakų išaugai,
Ir nežinau, ar tokį rytą
Tu dar meni lopšinės ritmą? . .

Kai rymai prie svajonių lango,
Kokie laivai tave aplanko. . .
Gal kartais įbrendi į liūną,
Gal būt, ir tau jau būna liūdna?

Stebiu kasdieną tavo sielą,
Tarsi pro žydrą stiklo steną.
Ir garbinu šią šviesią būtį,
Kurioj dangus ir žemė budi.

RITA LUNSKIENĖ

Artkino Presents

PREMIERE, NOVEMBER 2nd

Direct from its smash success in Moscow!

ILF AND PETROV'S

"TWELVE CHAIRS"

In Russian, with English titles. In color, and widescreen.

A Mosfilm Studio Production, directed by LEONID GAIDAI, the Master of Soviet Comedy.

Starring: A. Gomiashvili, S. Filippov, M. Pugovkin, N. Vorobyova, Y. Nikulin, G. Vitsin, and N. Varley.

Millions laughed with Ilya Ilf and Yevgeny Petrov. Now you can split your sides seeing it on the screen.

REGENCY THEATRE
B'way and 68th Street
Tel. 724-3700

AN EXPLANATION TO THE PUBLIC REGARDING

PODAROGIFTS, INC.

We are the ONLY firm in U.S.A. exclusively appointed by VNESHPOSYLTORG to accept and send gift-orders **to relatives in all parts of U.S.S.R.**

PODAROGIFTS, INC. is the ONLY firm in U.S.A. which sends the gift-orders to VNESHPOSYLTORG, without any intermediates, banks etc.

PODAROGIFTS, INC. is the ONLY firm in U.S.A. which accepts orders for PREFERENTIAL ROUBLE CERTIFICATES and delivers its orders directly through VNESHPOSYLTORG for quality merchandise obtainable in the special VNESHPOSYLTORG stores and warehouses in many large cities of U.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. is the **only** firm in U.S.A. authorized to accept orders for APARTMENTS available through VNESHPOSYLTORG.

PODAROGIFTS, INC. is the only firm in U.S.A. which receives from VNESHPOSYLTORG allotments for **Automobiles** at special dollar prices.

At present we have a few cars available for immediate sale, of the following models:

ZHIGULI-VAZ 2101 — $3214.00; MOSKVICH 412 IZH — $3155.00;

MOSKVICH 408 IE — $3033.00; ZAPOROZHETS ZAZ 968 — $2026.00
(Subject to prior sale)

First come — First served

For our customers convenience orders can be placed with any of our affiliates:

Globe Parcel Service, Inc. 723 Walnut St. Philadelphia, Pa. 19106
Cosmos Parcels Express Corp. 488 Madison Ave., N. Y. N. Y. 10022
Package Express & Travel Agency, 1776 B'way, N. Y., N. Y. 10019

or directly with our main office:

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVENUE, Tel (212) 685-4537
(between 27 and 28 Sts.)
NEW YORK, N. Y. 10001

Make certain you place your orders with a properly authorized firm.

For Delivery of Gifts for CHRISTMAS —
Rush Your Orders to Us NOW

NEW YORKO NAUJIENOS

Policija susekė gemblerių ir gengsterių suvažiavimą. Dabar šaukia grand jury teisman daugiau kaip 600 raketierių, kurie veikia plačiai New Yorko apylinkėje. Jiems vadovauja penkios šeimos.

•

Daugelio municipalinių ligoninių slaugės išstojo į kovą už savo teises. Jos sudarė piketus. Atsisako dirbti ne slaugėms priklausomus darbus.

•

Antikariniai kovotojai piketavo vice-prezidentą Agnew, kai jis čia dalyvavo republikonų bankete Hilton viešbutyje.

•

Unijistų koalicija sudarė demonstraciją prie miesto rotušės. Reikalavo daugiau darbų, taipgi priimti daugiau juodųjų ir puertorikiečių į statybos darbus.

•

Spalio 14 d. Vietnamo Taikos komitetas suruošė prieškarinę eiseną į Centralinį Parką, kur įvyko demonstracija, reikalaujanti Nixono baigti karą.

REP.

SAIGONAS. - Pietų Vietnamo militarinis teismas nuteisė kalėti ir $75,000 pasimokėti kunigui Chan Tin už pasisakymą savo laikraštyje, kad Pietų Vietnamui taika reikalinga ir amerikiečiai turėtų pasitraukti iš Pietų Vietnamo.

TEL AVIVAS. - Izraelio $495,000 vertės deimantas, vežamas lėktuvu į Hong Kongą, buvo pavogtas.

Ozone Park, N.Y.

LDS 13 kuopos susirinkimas įvyko spalio 14 d. Tai pirmas po ilgų vasaros atostogų susirinkimas.

Kuopos valdybos raportai rodo, kad kuopos reikalai tvarkoje. Fin. sekr. Anne Yakstis raportavo, kad tik vienas narys pasilikęs su mokestimis, visi kiti pilnai pasimokėję.

Seimo delegatė Amilija Young-Jeskevičiutė plačiai raportavo apie visą seimo eigą. Sakė, kad seimas gražiai buvo pravestas, kad jam vadovavo čiagimiai. Seimas padarė gerų tarimų visos organizacijos ir narių naudai. Nutarė kitą seimą už poros metų turėti Pittsburghe. Du banketai taipgi gerai pavyko. Kiti delegatai A. Bimba, J. Gasiūnas ir Anne Yakstis taipgi papildė raportą.

Tarėsi apie kokį nors kuopos parengimą. Nutarė šį klausimą palikti kitam susirinkimui.

Po susirinkimo kp. pirmininkė Elena Jeskevičiutė parodė nemažai nuotraukų (slides) iš savo kelionės Lietuvoje šią vasarą. Taipgi parodė gražius Leningrado vaizdus. Visiems buvo žingeidu juos pamatyti. Tik gaila, kad žiurovų mažai tebuvo.

Po to visi dalyviai buvo pavaišinti stipresniu gėrimu, lietuvišku sūriu, kava ir tortu. Gražiai buvo praleista šeštadienio popietė.

Sekamas kp. susirinkimas įvyks šeštadienį, lapkričio 11, Laisvės salėje. Pradžia 2 val. popiet. Po susirinkimo tikimasi turėti nuotraukų rodymą daugiausia iš LDS seimo. Bus žingeidu visiems pamatyti. Gali dalyvauti ir kitų kuopų nariai ir ne nariai.

NARYS

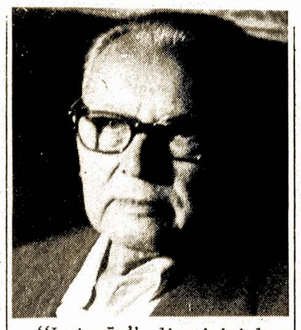

"Laisvės" linotipininkas Steponas Vetchkis dabar ligos paliestas, bet jo sveikata gerėja. Jis jau lankėsi "Laisvės" įstaigoje trejetą kartų.

SKUNDŽIASI SVEIKATOS SILPNĖJIMU

Buvęs ilgametis "Laisvės" redakcijos narys Jonas Barkus tebegyvena Williamsburge, Brooklyno miesto dalyje, kuriame senais laikais buvo bene didžiausia ir veikliausia lietuvių kolonija. Šiandien tas Williamsburgas kietai užkariautas spalvotojų žmonių.

Mūsų Jonas, rodosi, jau baigiasi kastis į savo 90-ąjį gimtadienį.

Draugas Barkus skundžiasi sveikatos silpnėjimu. Tiesa, pats dar viskuo apsirūpina, bet, girdi, senatvės našta kasdien darosi sunkesnė. Žinoma, tai neišvengiama šio gražaus amžiaus sulaukus.

Mes nuoširdžiai linkime drg. Barkui daug daug laimės ir ištvermės nepasiduoti senatvės nešamiems negalavimams.

J. G.

"LAISVĖS" DIREKTORIAMS

Direktorių posėdis įvyks pirmadienį, spalio 30 d., 2 val. po pietų, Laisvės salėje. 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. SEKR.

Iš Moterų Klubo susirinkimo

Pirmasis šio sezono Moterų Klubo susirinkimas įvyko šio mėnesio 18 diena 2 val. p. p. "Laisvės" salėje, kur susirinko nemažas skaičius narių. Atrodo, kad narės buvo viena kitos pasiilgusios, viena kitai pasakojo savo nuotykius iš vasaros atostogų.

Į susirinkimą atsilankė gerbiamas svečias, poetas - rašytojas Vacys Reimeris, tad stengtasi greit pravesti svarbiausius Klubo reikalus, kad turėjus daugiau laiko pabendrauti su svečiu.

Užjaučiame Klubo sekretorę B. Keršulienę. Ji buvo sunkiai susižeidusi dešinę ranką ir negalėjo rašyti tos dienos protokolą, tad H. Feiferienė užrašė nutarimus.

Pirm. I. Mizarienė pranešė, kad šiais metais netekome 6 narių. Mirė: M. Krunglienė, S. Sasna, B. Žilinskienė, K. Yenkeliūnienė, O. Laukaitienė ir I. Levanienė.

Fin. Sekr. L. Kavaliauskaitė pergyveno dvi operacijas ant akių. Džiugu buvo matyti ją susirinkime susveikusią ir palinksmėjusia. Lilija padėkojo už prisiųstas užuojautas, dėkojo iždininkui Annai Yakštis už Fin. sekretorės pareigų pavadavimą.

Skaitytas laiškas nuo "Laisvės" dėl vajaus fondo sustiprinimo. Palikta kitam susirinkimui aptarti tą reikalą plačiau. Gautas padėkos laiškas nuo "Ring Around the Congress už jiems įteiktą nuo Klubo auką $25. (Atskirai telpa minėto laiško originalas).

L. L. D. Centro valdybos rinkimo lakštas palikta sekančiam susirinkimui.

AUKOS IR DOVANOS

Mirusios narės Irenos Levanienės vyras Kancy Levanas paaukojo $25, kad sekančiame susirinkime narės pasivaišintų, o Helena Levanaitė užsimokėjo garbės narės duoklę $5. Po $5 aukojo: M. Petrikienė, M. Kreivėnienė, Fr. Mažilienė, K. Čaikauskienė, A. Quater, D. Galinauskienė, A. Malkūnienė, J. Meškienė ir iš Kalifornijos - V. Sutkienė. A. Volungevičienė - $2.50. A. Petraitienė - $2. M. Jakštienė - $1. V. Balkus dovanojo gražų šalikėlį, o J. Augutienė ir H. Feiferienė (viešėjusios šią vasarą Lietuvoje) parvežė lietuviško konjako. Klubas dėkoja visoms draugėms už dovanas.

KLAUSĖMĖS POETO KALBOS IR JO POEZIJOS

Po susirinkimo, gerbiamas svečias buvo pakviestas pakalbėti. V. Reimeris, tarp kitko, savo kalboje palietė praėjusio karo siaubą ir sunkų pokarinį laikotarpį tėvynėje. Dėkojo pažangiesiems lietuviams už suteiktą pagalbą, už prisiųstus siuntinius, kurie tiek daug džiaugsmo suteikė ne vienam lietuviui. Praėjo tie didieji sunkumai. Šiandien Tarybų Lietuva klesti - net užsieniečiai atvykę gėrisi Vilniumi, ir bendrai gerai atsiliepia.

Jo kelionė jau baigiasi. Pamatė JAV rytus, vakarus ir pietus. Susitiko su pažangiaisiais ir su naujaisiais lietuviais. Įspūdžių gausybė, nelengva viską sudėti širdin. . .

Po kalbos, mielasis poetas paskaitė keletą savo kūrinių: "Mano tėvynė", "Nemunas", "Dangaus atspindėjimas", "Meistras", "Troškulys", ir "Beržynas".

Pabaigoje, apsilankymo proga, I. Mizarienė įteikė Vaciui Reimeriui nuo Klubo kuklią dovanėlę.

VAIŠĖS

Vaišių metu pagerbėme ilgametę Klubo narę Anna Quater, kuriai šiemet sukako 76 metai. Sudainavome jai "Ilgiausių metų", už vis smarkiausia skambėjo mielojo svečio V. Reimerio balsas. Gėrėjomės jo talentu, ir jo draugiškumu.

Vaišių metu malonu buvo matyti Steponą Večkį, A. Bimbą. G. Varesoną, W. Keršulį ir kitus laisviečius.

Vaišes skaniai paruošė H. Siaurienė, A. Rainienė ir N. Buknienė. Klubas dėkoja narėms už pasidarbavimą ir H. Siaurienei už produktų suvežimą. Taip pat dėkojame Anna Quater už amerikonišką konjaką.

KORESP.

Apie Aido chorą

Surengtos poetui Vaciui Reimeriui išleistuvės pavyko gerai. Atvyko svečių ir iš kitų miestų. Platesnis aprašymas tilps sekančioje laidoje. Džiugu buvo matyti O. Čepulienę dainuojant su Aido choru.

* * * * * *

Aidietė B. Keršulienė susižeidė ranką ir dabar gydosi po daktaro priežiūra. T. Stočkienė pasidavusi ligoninėn. Užjaučiam abidvi aidietes, linkime greit susveikti ir laukiam atsilankant į pamokas.

* * * * * *

Lietuvaitė iš Filadelfijos paaukojo Aido chorui $10. Po $5 aukojo: K. Čaikauskienė ir P. Vyšniauskas. Širdingai dėkojame.

* * * * * *

Artinasi "Laisvės" koncertas ir tikimasi turėti koncerto programoje įžymių svečių menininkų, tad Aido choras šiame koncerte dainuos labai trumpai. Tiktai atidarys programą su pora dainų, kad suteikus daugiau laiko profesionalams solistams ir pianistams.

Iš anksto perspėju, nepraleisti šią gal vienintelę progą, išklausyti šį nepaprastą koncertą.

H.F.

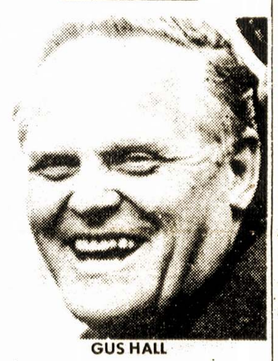

GUS HALL

Komunistų partijos kandidatai kalbės masiniame rinkimų mitinge lapkričio 2 d., Town Hall, 123 W. 43 St., Manhattane. Įėjimas $1. Pradžia 8 val. vakare. Jie aiškins, kaip lapkričio 7 d. rinkimuose sumušti reakciją, sulaikyti Nixoną. Rengėjai kviečia piliečius šiame svarbiame mitinge dalyvauti.

Pramogų Kalendorius

LAPKRIČIO 12 D.

Sekmadienis. Įvyks "Laisvės" koncertas. Liet. Piliečių Klube, Maspethe. Pradžia 2 val. Bus labai įdomi meninė programa.

GRUODŽIO 17 D.

Lietuvių Literatūros Draugijos 185 kuopa ruošia Laisvės salėje popietę su kava, užkandžiais, menine programa ir paskaita apie prieš 50 metų Tarybų Sąjungos įsisteigimo reikšmę Lietuvai ir visam pasauliui.

Visi kviečiami ruoštis dalyvauti.

VALDYBA

Atvyko iš Lietuvos

Trečiadienį, spalio 25 d., atvyko iš Lietuvos grupė turistų susidedančių iš 22 žmonių. Taipgi, su jais atvyko operos dainininkė Giedrė Kaukaitė ir jos akompanistas Trinkūnas. Visus susitiksime "Laisvės" koncerte, lapkričio 12 d. Turistai atvykę į Kennedy aeroportą, tuojau persėdo į kitą lėktuvą ir vyko į Philadelphią, o iš ten vyks toliau po kitus miestus.

Mirė

Maspethietė Antanina Bajalis telefonu pranešė, kad spalio 20 dieną Clevelande mirė jos sesutė Ona Eitutis. Ona ilgai ir sunkiai sirgo. Buvo ilgametė veikli pažangaus judėjimo dalyvė.

Velionė buvo gimus Lietuvoje 1893 m. Žeimių kaime, Liškiavos apylinkėje. Po tėvais velionė buvo Marcinionaite. Iš Lietuvos į Maspethą atvyko 1912 m., o į Clevelandą išvyko 1925 m. ir ten gyveno iki mirties. Paliko liūdesyje vyrą Joną Eitutį, sunų Jurgį, dukrą Julią ir seserį Antaniną, taip pat Vilniuje gyvenančią giminaitę Oną Užkurėlis ir Floridoje švogerį Vincą Karloną, ir daug kitų artimųjų.

Amžina ramybė velionei, o giliausia užuojautą jos artimiesiems.

REP.

"LAISVĖS" KONCERTAS

SEKMADIENĮ, LAPKRIČIO 12 d.

PRADŽIA 2 VAL. - IĖJIMO AUKA $2.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO SALĖJE

69-63 Grand Ave., Maspeth, N.Y.

LAISVĖS CHORAS, vadovybėje Wilma Hollis, iš Hartford, Conn.

Bus puiki meninė programa: Apart viršminėto Choro, išgirsime ir jo solistę ELENĄ BRAZAUSKIENĘ.

Mūsų vietinis AIDO CHORAS, vad. Mildred Stensler, taipgi suteiks dainų programą. Jų solistai yra AUGUSTINAS IEŠMANTA, VICTOR BECKER, NELĖ VENTIENĖ.

Vietinė solistė AMELIA YOUNG.

Iš Worcester, Mass., atvyksta solistai IRENE JANULIS ir AL DAUPSHA

Kaip matote, programa bus įdomi. Beje, bus menininkų ir iš T. Lietuvos.

To: Lithuanian Women's Club
Ozone Park, N.Y.

CUT OFF WAR FUNDS
RING AROUND CONGRESS
JUNE 22, 1972

Dear Mrs. Mizara,

We have received your contribution of $ 25.- and want you to know that **RING AROUND THE CONGRESS** is very grateful for your help and encouragement.

Thank you.

Sincerely,

Joan Baez

DATE 7/6/72

Joan Baez

Bonosky back from Europe

American Lithuanian writer and journalist Philip Bonosky has just got back from a month's stay in Europe. He was invited to the Film Festival in Bulgaria and there he stayed most of the time. But before coming home he visited also Moscow and spent a few days in Vilnius. He is very pleased with his trip.

He has been to Lithuania several times before and always enjoyed being there. It's a complete relaxation and inspiration, he says.

Now I would like to say something about the New York Film Festival at the Lincoln Center - it was sold out till to the last day of it, that is October 14th. It shows how greatly people are interested in things like that - to see pictures of other countries, see how people in the other countries live.

Many of us wanted to go to that festival but had no chance.

ILSE

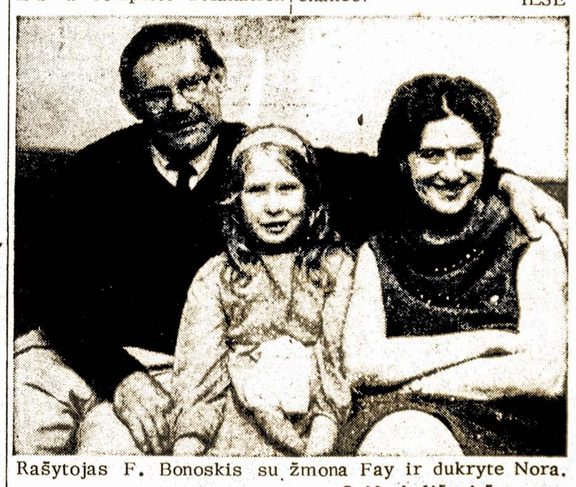

Rašytojas F. Bonoskis su žmona Fay ir dukryte Nora.
S. Narkeliūnaitės nuotr.